

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ 1-2 КЛАСІВ

Рівень	За когнітивними процесами	За навчальною діяльністю	За рівнем самостійності	За рівнем комунікації та взаємодії	За частотою вияву вмінь
Початковий	Розпізнає і називає об'єкти, про які йдеться в завданнях, за наданими орієнтирами; називає окремі ознаки об'єктів.	Відтворює окремі операції навчальних дій для досягнення результату, зокрема копіює зразок.	Виконує завдання після детального пояснення та за безпосередньої допомоги вчителя; потребує постійної підтримки, повторення інструкції.	Відповідає на прості запитання; коментує окремі дії короткими репліками; взаємодіє з учителем за безпосереднього спонукання.	Виявляє окремі вміння непостійно; правильність результату визначає за зразком або підказкою.
Середній	Визначає об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх; називає істотні ознаки; встановлює окремі спільні й відмінні ознаки; угруповує об'єкти за наданими орієнтирами.	Відтворює навчальні дії за алгоритмом, схемою або зразком; виконує завдання у типових навчальних ситуаціях.	Потребує уточнень, повторення інструкцій та допомоги вчителя; виконує дії за алгоритмом або зразком.	Відповідає на запитання; коментує навчальні дії короткими реченнями; взаємодіє з учителем та однокласниками за підтримки дорослого.	Виявляє вміння переважно в типових ситуаціях; результат перевіряє за зразком; помилки виправляє з допомогою.
Достатній	Самостійно визначає об'єкти; називає істотні ознаки; визначає спільні та відмінні ознаки,	Застосовує набуті знання та вміння для виконання навчальних завдань;	Переважно самостійно виконує завдання; знаходить необхідну інформацію за власною	Пояснює спосіб виконання завдання; відповідає повними реченнями; за потреби ставить	Систематично виявляє сформовані вміння у типових навчальних

	властивості; угруповує об'єкти; установлює прості причинно-наслідкові зв'язки.	пояснює спосіб виконання окремих навчальних дій.	ініціативою або за мінімальної допомоги; контролює виконання дій.	запитання; взаємодіє з учителем та однокласниками під час виконання завдань.	ситуаціях; перевіряє результат і за незначної допомоги виправляє помилки.
Високий	Самостійно визначає об'єкти та взаємопов'язані з ними об'єкти; характеризує їх; визначає спільні й відмінні ознаки, властивості; встановлює причинно-наслідкові зв'язки; класифікує об'єкти.	Самостійно застосовує та комбінує набуті знання й уміння; пропонує різні способи виконання завдань; пояснює та оцінює результати.	Діє самостійно та ініціативно; знаходить необхідну й додаткову інформацію; самостійно визначає та виправляє помилки; обирає доцільний спосіб виконання.	Вільно пояснює власні дії; ставить запитання та пропонує відповіді; бере участь в обговоренні; аргументує власну думку; конструктивно взаємодіє з учителем та однокласниками.	Стабільно демонструє сформовані вміння у типових і частково змінених ситуаціях; може переносити набуті способи дій на нове завдання.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ 3-4 КЛАСІВ

Рівень	За когнітивними процесами	За навчальною діяльністю	За рівнем самостійності	За рівнем комунікації та взаємодії	За частотою вияву вмінь
Початковий	Розпізнає та називає об'єкти за наданими орієнтирами; називає окремі ознаки; встановлює прості зв'язки за допомогою вчителя.	Виконує окремі навчальні дії за зразком; відтворює алгоритм після багаторазового пояснення; копіює зразок.	Виконує завдання за безпосередньої допомоги вчителя; потребує повторення інструкції, показу та постійного контролю.	Відповідає на прості запитання; коментує окремі навчальні дії короткими репліками; взаємодіє з учителем за спонуканням.	Виявляє вміння епізодично; правильність результату встановлює за зразком або підказкою; помилки виправляє лише з допомогою.
Середній	Визначає об'єкти та їх основні ознаки; установлює спільні й відмінні ознаки; угруповує об'єкти відповідно до умови; робить прості висновки за наданими орієнтирами.	Відтворює навчальні дії за алгоритмом/схемою; виконує завдання у типових навчальних ситуаціях; застосовує відомий спосіб дії.	Потребує уточнень та пояснень; виконує завдання за алгоритмом або зразком; окремі дії виконує самостійно.	Коментує навчальні дії короткими реченнями; відповідає на запитання; наводить прості приклади; взаємодіє з учителем та однокласниками за підтримки.	Достатньо стабільно виявляє вміння у типових ситуаціях; перевіряє результат за зразком; визначає та виправляє помилки з допомогою.

Достатній	Самостійно визначає об'єкти; характеризує їх істотні ознаки; установлює спільні та відмінні ознаки; встановлює причинно-наслідкові зв'язки; робить обґрунтовані висновки.	Застосовує набуті знання, уміння та навички для виконання навчальних завдань; пояснює послідовність навчальних дій; використовує відомі способи у змінених умовах.	Самостійно знаходить необхідну інформацію; планує окремі навчальні дії; контролює та перевіряє результат; самостійно виправляє більшість помилок.	Пояснює спосіб виконання завдання; ставить запитання; наводить приклади; обговорює способи та результати виконання; аргументує відповіді.	Систематично демонструє сформовані вміння у типових та частково змінених ситуаціях; переносить відомий спосіб дії на подібні завдання.
Високий	Самостійно визначає взаємопов'язані об'єкти; характеризує та класифікує їх; установлює причинно-наслідкові зв'язки; аналізує, порівнює, узагальнює, робить висновки; прогнозує можливий результат.	Застосовує та комбінує набуті компетентності; пропонує, випробовує та оцінює різні способи виконання; переносить знання й уміння у нові ситуації.	Діє самостійно, ініціативно та цілеспрямовано; самостійно знаходить додаткову інформацію; оцінює її; визначає раціональний спосіб дії; планує подальшу роботу.	Підтримує дискусію; ставить змістовні запитання та пропонує відповіді; обґрунтовує власну думку; аналізує результати; враховує думки інших; конструктивно взаємодіє в групі.	Стабільно та систематично виявляє сформовані вміння; переносить їх у нові та ускладнені ситуації; самостійно використовує набуті способи діяльності для розв'язання нових завдань.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ З

української мови

Рівень	Бал	За когнітивними процесами	За навчальною діяльністю	За рівнем самостійності	За рівнем комунікації та взаємодії	За частотою вияву вмінь
Початковий	1	Сприймає окремі слова, мовні зразки або фрагменти тексту. Намагається розпізнати мовну одиницю чи відповісти на просте запитання, припускаючись суттєвих змістових і логічних помилок	Виконує лише частину простої мовної дії за зразком: списує, підкреслює або вибирає окрему мовну одиницю.	Працює лише за безпосередньої участі вчителя; потребує покрокового пояснення й постійного контролю.	Реагує на звернення після спонукання; відповідає окремими словами або незавершеними фразами, не долучається до обговорення.	В окремих випадках відтворює найпростішу мовну дію; результат нестійкий.
	2	Розпізнає частину поданої мовної інформації, окремі вивчені слова, форми або конструкції; відповідає на прості запитання з помилками.	За зразком виконує прості дії: знаходить, виписує, позначає мовні одиниці або вставляє запропонований варіант	Виконує завдання за покроковою допомогою вчителя й потребує постійного зовнішнього контролю.	Після спонукання дає коротку відповідь, яка не завжди відповідає запитанню; майже не реагує на думки інших	В окремих завданнях повторює засвоєну дію за тим самим зразком.
	3	Відтворює за зразком частину правила, визначення або змісту тексту; розпізнає окреме мовне явище в знайомому прикладі, але припускається помилок	За зразком виконує просте мовне завдання: добирає форму слова, складає речення або відтворює фрагмент висловлення.	Працює за участі або з допомогою вчителя; потребує періодичного контролю й виправлення послідовності дій.	Відповідає простим реченням після спонукання; намагається підтримати короткий обмін репліками.	В окремих знайомих завданнях виявляє відповідне вміння за наявності зразка

Середній	4	Відтворює основний зміст правила або тексту; знаходить у поданому матеріалі відповідь на просте запитання, розпізнає вивчене мовне явище.	За зразком або алгоритмом виконує типові репродуктивні завдання: групує, списує зі змінами, визначає або позначає мовні одиниці.	Працює з допомогою вчителя; під час групової роботи виконує частину завдання за підказкою.	Долучається до розмови з ініціативи інших; формулює просте висловлення, але не завжди відповідає по суті.	Епізодично правильно виконує типову мовну дію після показу способу виконання
	5	Застосовує вивчене правило в типових прикладах, добирає потрібну мовну форму; формулює окремі запитання до тексту або мовного матеріалу.	За алгоритмом виконує репродуктивні завдання: здійснює простий мовний розбір, доповнює, перебудовує або редагує речення.	Працює з допомогою або під керівництвом учителя; у групі виконує визначене завдання з частковою допомогою.	Підтримує ініційований іншими діалог, передає просту думку; взаємодіє переважно пасивно.	Епізодично застосовує вивчене правило в типових мовних ситуаціях.
	6	Застосовує мовні знання в знайомій ситуації, формулює уточнювальні запитання; частково пояснює вибір слова, форми або конструкції.	За зразком чи алгоритмом виконує частково-пошукові завдання: добирає власні приклади, виправляє помилки, завершує або трансформує текст.	Працює під загальним керівництвом учителя; виконує свою частину спільного завдання, за потреби звертається по допомогу.	Підтримує діалог, ставить уточнювальні запитання, висловлює думку, однак не завжди розвиває взаємодію.	Епізодично переносить засвоєний спосіб дії на подібні мовні завдання.
Достатній	7	Знаходить потрібну мовну інформацію в тексті, словнику, таблиці чи іншому джерелі; за зразком перетворює правило на схему або схему на пояснення, формулює запитання.	За узгодженим алгоритмом виконує окреме мовне дослідження; виявляє типову мовну проблему й виправляє її відомим способом.	Працює з опосередкованою допомогою вчителя, користується довідковими матеріалами; співпрацює в парі чи групі.	Будує зв'язне коротке висловлення, відповідає на запитання й долучається до обговорення переважно з ініціативи інших.	Постійно виявляє вміння в типових вправах і знайомих комунікативних ситуаціях.
	8	Порівнює мовні одиниці, тексти або варіанти висловлення	Виконує типові мовні дослідження, розрізняє запропоновані	Виконує завдання з опосередкованою допомогою; визначає	За потреби ініціює розмову, порівнює позиції	Постійно правильно застосовує вміння в типових мовних і

		за заданою ознакою; перетворює інформацію з таблиці, схеми чи тексту в іншу форму й пояснює відмінності.	проблемні випадки, редагує текст і розв'язує мовну проблему відомим способом.	власну частину групової роботи й активно співпрацює.	співрозмовників, пропонує формулювання для спільного рішення.	мовленнєвих ситуаціях.
	9	Аналізує мовні явища й тексти з різних джерел, установлює смислові та мовні зв'язки, обґрунтовує вибір мовного засобу.	Виконує типові дослідницькі й окремі частково-пошукові завдання; вибирає із запропонованих способів доречний спосіб аналізу, редагування або побудови висловлення.	Працює переважно самостійно, звертаючись по допомогу в складних випадках; активно виконує типові й окремі нетипові завдання в групі.	Ініціює комунікацію, зіставляє власну позицію з позиціями інших, наводить аргументи й розвиває запропоновані думки.	Постійно застосовує мовні вміння в типових ситуаціях і в окремих змінених умовах.
	10	Узагальнює мовну інформацію з різних джерел, установлює закономірності, формулює обґрунтований висновок щодо функціонування мовних одиниць у тексті.	Виконує мовні дослідження й окремі творчі завдання; добирає доцільний спосіб розв'язання мовної проблеми, пропонує альтернативний варіант висловлення або редагування.	Самостійно організовує виконання завдання, активно співпрацює та аналізує власні мовні дії й роботу групи.	Ініціює обговорення, конструктивно реагує на думки інших, пропонує й аргументовано обстоює власні мовні рішення.	Системно застосовує мовні вміння в типових і нетипових навчальних та комунікативних ситуаціях.
Високий	11	За наданими критеріями оцінює достовірність, правильність і доречність мовної інформації; аргументовано редагує текст і пояснює внесені зміни.	Виконує дослідницькі й творчі завдання; пропонує кілька способів трансформації, редагування або створення тексту й реалізує різні варіанти.	Самостійно планує роботу, організовує співпрацю, обґрунтовує власні дії й аналізує внесок учасників групи.	Активно ініціює та підтримує комунікацію, оцінює власну й чужі позиції, розвиває думки співрозмовників; дотримується мовних норм.	Системно й усвідомлено застосовує мовні вміння в типових і нетипових ситуаціях.

	12	Критично оцінює мовну інформацію з різних джерел, визначає точність, доречність і виражальні можливості мовних засобів; формує й обґрунтовує власний висновок.	Самостійно виконує складне мовне дослідження або створює оригінальний усний, письмовий чи цифровий текст; розв'язує нестандартну мовну проблему доцільним способом і аргументує вибір.	Самостійно діє в нестандартній ситуації, оцінює результат і можливі наслідки мовного рішення, планує подальше вдосконалення; організовує співпрацю.	Спрямовує обговорення до спільної мети, формує послідовну лінію аргументації, виступає посередником і надає конструктивний зворотний зв'язок.	Системно, самостійно й гнучко застосовує мовні вміння в типових і нетипових ситуаціях та переносить їх у новий контекст.
--	----	--	--	---	---	--

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ З

української літератури

Рівень	Бал	За когнітивними процесами	За навчальною діяльністю	За рівнем самостійності	За рівнем комунікації та взаємодії	За частотою вияву вмінь
Початковий	1	Сприймає окремі слова, образи або фрагменти художнього тексту. Намагається відповісти на просте запитання про прочитане, припускаючись суттєвих змістових і логічних помилок.	За зразком виконує частину простої читацької дії: називає окремого персонажа, знаходить слово, речення або епізод.	Працює лише за безпосередньої участі вчителя; потребує покрокового пояснення й постійного контролю.	Реагує на запитання після спонукання; відповідає окремими словами або незавершеними фразами, не долучається до обговорення твору.	В окремих випадках відтворює найпростішу читацьку дію; результат нестійкий.
	2	Розпізнає частину подій, персонажів або фактів із запропонованого тексту; намагається передати зміст окремого фрагмента, припускаючись помилок.	За зразком знаходить у тексті персонажа, подію, деталь або вибирає відповідь із запропонованих варіантів.	Виконує завдання за покроковою допомогою вчителя й потребує постійного зовнішнього контролю.	Після спонукання дає коротку відповідь, яка не завжди відповідає запитанню; майже не реагує на думки інших читачів.	В окремих завданнях повторює засвоєну читацьку дію за тим самим зразком.
	3	За зразком відтворює частину змісту твору, називає окремі події та персонажів, розпізнає очевидну художню деталь, але припускається змістових помилок.	За зразком складає просту відповідь, установлює відповідність між персонажем і вчинком або відтворює послідовність окремих подій.	Працює за участі або з допомогою вчителя; потребує періодичного контролю й уточнення послідовності дій.	Відповідає простим реченням після спонукання; намагається підтримати короткий обмін думками про прочитане.	В окремих знайомих завданнях виявляє відповідне вміння за наявності зразка.

Середній	4	Відтворює основні події твору, знаходить у тексті відповідь на просте запитання, розпізнає тему, персонажа або очевидний зв'язок між подіями.	За зразком чи алгоритмом переказує фрагмент, складає простий план, характеризує персонажа за поданими ознаками або знаходить цитату.	Працює з допомогою вчителя; під час групової роботи виконує частину завдання за підказкою.	Долучається до розмови з ініціативи інших; формулює просте судження про твір, але не завжди відповідає по суті.	Епізодично правильно виконує типову читацьку дію після показу способу виконання.
	5	Пояснює зміст окремого епізоду, установлює очевидний причинно-наслідковий зв'язок, визначає тему або рису персонажа; формулює окремі запитання до твору.	За алгоритмом характеризує образ, порівнює окремі вчинки, добирає цитати, складає план або створює простий читацький відгук.	Працює з допомогою або під керівництвом учителя; у групі виконує визначене завдання з частковою допомогою.	Підтримує ініційований іншими діалог, висловлює просту читацьку думку; взаємодіє переважно пасивно.	Епізодично застосовує засвоєний спосіб роботи під час аналізу знайомого твору.
	6	Пояснює основний зміст твору, окремі мотиви вчинків і роль художньої деталі; формулює уточнювальні запитання та частково обґрунтовує власне ставлення.	За зразком чи алгоритмом аналізує епізод, порівнює персонажів, визначає окремі художні засоби або трансформує прочитане у план, схему чи короткий творчий текст.	Працює під загальним керівництвом учителя; виконує свою частину спільного завдання, за потреби звертається по допомогу.	Підтримує діалог про твір, ставить уточнювальні запитання, висловлює оцінку, однак не завжди розвиває взаємодію.	Епізодично переносить засвоєний спосіб аналізу на подібні літературні завдання.
Достатній	7	Знаходить потрібну інформацію в художньому тексті, підручнику, довідковому чи медійному джерелі; за зразком перетворює її на таблицю, схему або висновок, формулює	За узгодженим алгоритмом досліджує образ, епізод або художній засіб; розпізнає типову проблему твору й пояснює її відомим способом.	Працює з опосередкованою допомогою вчителя, користується текстом і довідковими матеріалами; співпрацює в парі чи групі.	Будує зв'язне коротке судження про прочитане, відповідає на запитання й долучається до обговорення переважно з ініціативи інших.	Постійно виявляє вміння під час роботи з типовими художніми текстами й знайомими читацькими завданнями.

		запитання.				
	8	Порівнює персонажів, епізоди, художні твори або їх інтерпретації за заданою ознакою; перетворює текстову й візуальну інформацію та пояснює виявлені відмінності.	Виконує типові літературне дослідження, аналізує проблемну ситуацію у творі, добирає цитати й створює обґрунтований читацький продукт.	Виконує завдання з опосередкованою допомогою; визначає власну частину групової роботи й активно співпрацює.	За потреби ініціює обговорення, порівнює читацькі позиції, бере участь у пошуку спільного тлумачення.	Постійно правильно застосовує вміння в типових ситуаціях аналізу та інтерпретації твору.
	9	Аналізує художній текст і пов'язані з ним джерела, установлює зв'язки між формою та змістом, мотивами й учинками персонажів; обґрунтовує інтерпретацію цитатами.	Виконує типові дослідницькі й окремі частково-пошукові завдання; вибирає із запропонованих способів доречний спосіб аналізу, порівняння або представлення читацького висновку.	Працює переважно самостійно, звертаючись по допомогу в складних випадках; активно виконує типові й окремі нетипові завдання в групі.	Ініціює комунікацію, зіставляє власне тлумачення з позиціями інших, наводить аргументи й розвиває запропоновані думки.	Постійно застосовує читацькі вміння в типових ситуаціях і в окремих змінених умовах
Високий	10	Узагальнює інформацію з художнього твору та інших джерел, установлює закономірності, формулює обґрунтований висновок про проблематику, образи й авторські засоби.	Виконує літературні дослідження й окремі творчі завдання; добирає доцільний спосіб інтерпретації, пропонує альтернативне тлумачення або створює власний читацький продукт.	Самостійно організовує виконання завдання, активно співпрацює та аналізує власні читацькі дії й роботу групи.	Ініціює обговорення, конструктивно реагує на інші інтерпретації, пропонує й аргументовано обстоює власну позицію.	Системно застосовує читацькі вміння в типових і нетипових навчальних та комунікативних ситуаціях.
	11	За наданими критеріями оцінює художню й інформаційну цінність	Виконує дослідницькі й творчі завдання; пропонує кілька способів аналізу або	Самостійно планує роботу, організовує співпрацю, обґрунтовує власні дії й аналізує	Активно ініціює та підтримує комунікацію, оцінює власну й інші читацькі	Системно й усвідомлено застосовує читацькі вміння в типових і нетипових

		джерел, переконливість інтерпретацій і доречність доказів; аргументовано уточнює власний висновок.	представлення твору, створює есе, відгук, медіатекст, проект чи інший читацький продукт.	внесок учасників групи.	позиції, розвиває думки співрозмовників і коректно дискутує.	ситуаціях.
	12	Критично оцінює художній текст, його інтерпретації та інформацію з різних джерел; визначає смислові й естетичні функції художніх засобів, формує самостійний аргументований висновок.	Самостійно виконує складне літературне дослідження або створює оригінальний усний, письмовий чи цифровий продукт; розв'язує нестандартну інтерпретаційну проблему й аргументує вибір.	Самостійно діє в нестандартній ситуації, оцінює результат і можливі наслідки читацького рішення, планує подальше вдосконалення; організовує співпрацю.	Спрямовує обговорення до спільної мети, формує послідовну лінію аргументації, виступає посередником між позиціями й надає конструктивний зворотний зв'язок.	Системно, самостійно й гнучко застосовує читацькі вміння в типових і нетипових ситуаціях та переносить їх у новий культурний контекст.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ
ІЗ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ У 5–9 КЛАСАХ**

*Розроблено відповідно до загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів
(додаток до наказу МОН України №722 від 04.05.2026)*

Рівень	Бал	За когнітивними процесами	За навчальною діяльністю	За рівнем самостійності	За рівнем комунікації та взаємодії	За частотою вияву вмінь
Початковий	1	сприймає окремі відомості про автора, твір, персонажів, події; упізнає окремі елементи змісту художнього тексту; намагається відповідати на прості запитання, припускаючись суттєвих змістових і логічних помилок; майже не розпізнає вивчених літературознавчих понять	виконує частину простих завдань за наданим зразком: називає окремого героя, подію, факт; знаходить фрагмент у тексті лише з допомогою; відтворює уривчасті відомості про прочитане; власне читацьке висловлення фрагментарне	долучається до читання, обговорення й виконання завдань лише за безпосередньої участі вчителя; потребує постійних підказок, пояснення та зовнішнього контролю	реагує на запитання про прочитане переважно після спонукання; відповіді короткі й часто не по суті; майже не долучається до обговорення твору та не реагує на читацькі думки інших	виявляє літературні знання й читацькі вміння в окремих випадках
	2	розпізнає частину інформації про зміст твору, автора, героїв; називає окремі події та факти; частково розуміє буквально подану інформацію; відповідає на прості запитання, допускаючи змістові й логічні помилки	виконує прості завдання за точним зразком: установлює окрему відповідність «герой — подія», добирає факт із тексту, відтворює частину сюжету; за опорою висловлює елементарне враження від твору	працює лише за значної допомоги вчителя; потребує постійного зовнішнього контролю, нагадування послідовності дій і корекції більшості відповідей	відповідає на звернення після спонукання; висловлює окреме враження про героя або подію простими реченнями; у спільному обговоренні переважно пасивний / пасивна	виявляє літературні знання й читацькі вміння в окремих випадках
	3	відтворює за зразком частину змісту прочитаного; розпізнає головних персонажів і основні події; знаходить окрему явно подану інформацію; за допомогою розпізнає окремі вивчені літературознавчі поняття та найочевидніші	за запитаннями стисло переказує окремий епізод; виконує прості завдання до тексту за алгоритмом; знаходить приклад художнього засобу за вказівкою; за опорою висловлює ставлення до	виконує завдання за зразком із допомогою вчителя; потребує періодичного зовнішнього контролю; самостійно уточнює лише окремі очевидні неточності	підтримує короткий діалог про прочитане за запитаннями; висловлює просту читацьку думку за опорою, але рідко ініціює	виявляє літературні знання й читацькі вміння в окремих випадках

		відомості про культурну належність твору	героя або події		обговорення й мало реагує на позиції інших	
Середній	4	відтворює основний зміст твору або епізоду; визначає тему на очевидному рівні; називає основних персонажів, події, окремі ознаки жанру; знаходить у тексті відповіді на прості запитання; відтворює основні відомості про автора в межах вивченого	виконує типові репродуктивні завдання за зразком / алгоритмом; переказує основний зміст із можливими пропусками; за планом характеризує героя окремими рисами; розпізнає вивчені художні засоби в типових прикладах	долучається до роботи з допомогою вчителя; частину завдання виконує самостійно, складніші дії — після підказки; потребує допомоги для перевірки повноти й точності відповіді	включається в обговорення з ініціативи інших; відповідає не завжди повно й аргументовано; формально бере участь у спільному аналізі тексту	виявляє літературні знання й читацькі вміння епізодично
	5	застосовує основні відомості про твір у знайомій ситуації; визначає тему, окремі ключові події та риси персонажів; розпізнає вивчені жанрові ознаки й художні засоби; формулює окремі запитання; установлює найпростіший зв'язок твору з країною, епохою або культурою автора	виконує репродуктивні завдання за алгоритмом; складає простий план, стисло переказує, характеризує персонажа за запропонованою схемою; пояснює окремий учинок героя; висловлює читацьке враження з елементарним обґрунтуванням	працює з допомогою або під керівництвом учителя; частину типового завдання виконує самостійно; у разі утруднення звертається по допомогу	підтримує діалог, ініційований іншими; формулює прості запитання й відповіді про твір; висловлює власне ставлення, але аргументує його неповно; взаємодіє переважно пасивно	виявляє літературні знання й читацькі вміння епізодично
	6	застосовує знання про зміст, образи, жанр і художні особливості твору в типових ситуаціях; визначає тему та частково ідею / основну думку; установлює прості причинно-наслідкові зв'язки між подіями й учинками персонажів; формулює уточнювальні запитання; пояснює окремі культурні реалії	виконує частково-пошукові завдання за зразком / алгоритмом; характеризує героя з опорою на текст; пояснює окремі художні засоби та їхню роль; порівнює персонажів за заданими ознаками; створює зв'язне читацьке висловлення й частково аргументує його	працює під загальним керівництвом учителя; визначені дії виконує самостійно, за потреби звертається по допомогу; здійснює частковий самоконтроль	підтримує обговорення твору, ставить уточнювальні запитання; висловлює й частково пояснює власну читацьку позицію; виявляє готовність до взаємодії, хоча не завжди діє активно	виявляє літературні знання й читацькі вміння епізодично
	7	самостійно знаходить у художньому тексті потрібну інформацію; визначає тему, ідею / основну думку, ключові епізоди; характеризує образи з опорою на текст; розпізнає жанрові ознаки, композиційні	виконує окремі дослідницькі завдання за узгодженим алгоритмом; аналізує епізод, учинок персонажа, окремий образ; установлює зв'язок між художньою деталлю та змістом; створює достатньо	переважно самостійно виконує типові завдання, користуючись опосередкованою допомогою; добирає відомий алгоритм	долучається до обговорення, висловлює власну інтерпретацію, ставить запитання; співпрацює під час парного /	виявляє літературні знання й читацькі вміння постійно в типових

Достатній		елементи та художні засоби; пояснює окремі зв'язки твору з культурно-історичним контекстом	змістовне й логічне читацьке висловлення, наводить текстові аргументи	аналізу; контролює основні етапи власної роботи	групового аналізу, хоча ініціативу виявляє не завжди	ситуаціях
	8	зіставляє й порівнює персонажів, епізоди, теми, мотиви, жанрові особливості або художні засоби за заданою ознакою; розрізняє фактичну та інтерпретаційну інформацію; пояснює зв'язок форми й змісту; порівнює окремі явища різних національних літератур у межах вивченого	виконує типові дослідницькі завдання; аналізує образи, конфлікт, композиційні елементи й художні засоби; обґрунтовує судження прикладами з тексту; створює логічне, послідовне, структуроване усне або письмове висловлення про прочитане	самостійно організовує виконання типового завдання; за потреби користується текстом, довідковими матеріалами або консультацією; визначає власні дії та здійснює самоперевірку	долучається до комунікації, за потреби ініціює її; порівнює читацькі позиції, аргументує власну; бере активну участь у спільному пошуку інтерпретації	виявляє літературні знання й читацькі вміння постійно в типових ситуаціях
	9	аналізує художній текст, образи, проблематику, мотиви та авторські способи творення художнього світу; установлює причинно-наслідкові, смислові й образні зв'язки; розрізняє факт, авторську позицію та читацьку інтерпретацію; зіставляє твори / образи різних національних літератур за визначеними аспектами	виконує типові дослідницькі та окремі частково-пошукові завдання; обирає з-поміж запропонованих способів аналізу; аргументовано характеризує персонажів і проблематику; пояснює роль художніх засобів; створює цілісне аналітичне або творче висловлення	самостійно виконує типові й окремі ускладнені завдання; обирає відомий спосіб аналізу, контролює та коригує результат; допомоги потребує лише в окремих нетипових випадках	активно долучається до дискусії та може її ініціювати; аналізує позиції інших читачів, розвиває запропоновані ідеї; порівнює власне розуміння твору з іншими інтерпретаціями та наводить аргументи	виявляє літературні знання й читацькі вміння постійно в типових ситуаціях
	10	узагальнює інформацію про твір, творчість письменника та літературні явища з різних джерел; формулює самостійні висновки; установлює зв'язки між тематикою, проблематикою, образами, композицією та художніми засобами; співвідносить твір із культурно-історичним контекстом і зіставляє з іншими вивченими творами світової літератури	виконує дослідницькі та окремі творчі завдання; обирає доцільні способи аналізу й пропонує альтернативні інтерпретації; створює змістовні, логічні, аргументовані читацькі висловлення; доречно використовує літературознавчі поняття й текстові докази	самостійно планує виконання більшості завдань; аналізує власні навчальні дії, коригує стратегію та результат; ефективно працює в типових і окремих нетипових ситуаціях	ініціює обговорення, конструктивно реагує на інші інтерпретації; пропонує ідеї, обстоює їх аргументами; допомагає організувати спільний аналіз твору	виявляє літературні знання й читацькі вміння системно в типових і нетипових ситуаціях

Високий	11	оцінює інформацію про художній твір, автора й літературне явище з різних джерел за визначеними критеріями; аналізує авторську позицію, художню майстерність, систему образів, проблематику й засоби впливу на читача; порівнює різні інтерпретації та культурні контексти, обґрунтовує власну	виконує дослідницькі й творчі завдання; пропонує різні способи аналізу та інтерпретації; створює самостійні, переконливі, структуровані аналітичні й творчі висловлення; доречно використовує літературознавчі поняття, текстові опори, міжтекстові та міжкультурні зіставлення	самостійно планує, організовує й контролює навчальну діяльність; обґрунтовує власні аналітичні рішення; оцінює результат і вносить доцільні корективи	активно ініціює та підтримує літературну дискусію; оцінює власну позицію й позиції інших, розвиває думки співрозмовників, конструктивно аргументує та надає змістовний зворотний зв'язок	виявляє літературні знання й читацькі вміння системно в типових і нетипових ситуаціях
	12	самостійно оцінює й інтегрує інформацію про твір, автора та літературно-культурний контекст із різних джерел; виявляє багатозначність художнього тексту, підтекст, символічні й образні зв'язки; формує цілісну аргументовану інтерпретацію; установлює обґрунтовані зв'язки між творами різних національних літератур і культур	виконує дослідницькі й творчі завдання високого рівня; пропонує різні способи розв'язання нестандартної літературної проблеми та аргументує вибір; самостійно здійснює цілісний аналіз твору або його аспекту; створює оригінальні, доказові аналітичні й творчі висловлення, установлює міжтекстові, міжкультурні та міжмистецькі зв'язки	усвідомлено й самостійно діє в нестандартних ситуаціях; оцінює можливі стратегії аналізу, прогнозує результат; обґрунтовує, аналізує й оцінює власні навчальні дії та планує подальший читацький і навчальний поступ	ініціює, планує й спрямовує продуктивну літературну дискусію; формує власну лінію аргументації, оцінює позиції інших; сприяє досягненню спільного розуміння проблеми та надає конструктивний зворотний зв'язок	виявляє літературні знання й читацькі вміння системно в типових і нетипових ситуаціях

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Рівень	Бал	За когнітивними процесами	За навчальною діяльністю	За рівнем самостійності	За рівнем комунікації та взаємодії	За частотою вияву вмінь
Початковий	1	Розпізнає окремі слова, прості фрази, мовні зразки за допомогою вчителя.	Виконує прості завдання за зразком із постійною допомогою вчителя.	Потребує постійної допомоги та контролю на всіх етапах роботи.	Розуміє та використовує окремі слова, реагує на прості запитання за значної підтримки.	Уміння виявляються епізодично, лише в окремих ситуаціях.
	2	Відтворює окремі слова, фрази, мовні структури; розпізнає їх у знайомих ситуаціях.	Виконує завдання за зразком, потребує постійної підказки.	Потребує постійного супроводу вчителя.	Дає короткі відповіді, підтримує найпростіший діалог за допомогою вчителя.	Уміння виявляються нерегулярно.
	3	Розуміє основний зміст простих висловлювань на знаомій темі; розпізнає основні мовні структури.	Виконує прості завдання за алгоритмом або з допомогою; допускає значну кількість помилок.	Працює переважно під керівництвом і контролем учителя.	Може сказати кілька простих фраз, поставити запитання; часто допускає помилки.	Уміння виявляються час від часу, переважно в знайомих ситуаціях.
Середній	4	Розуміє основні факти, мовні правила, лексику; відтворює основний навчальний матеріал.	Виконує типові завдання за алгоритмом; потребує періодичної допомоги.	Потребує періодичної допомоги вчителя.	Висловлюється простими реченнями на знаомій темі; бере участь у простій розмові.	Уміння виявляються в більшості типових ситуацій.
	5	Застосовує вивчені слова, фрази та правила у типових ситуаціях; розуміє основний зміст текстів.	Виконує завдання за зразком та іноді потребує підказки; робить помилки, але виправляє за допомогою.	Частково працює самостійно, звертається по допомогу у складних випадках.	Підтримує діалог, ставить прості запитання, описує себе, людей, події; припускається помилок.	Уміння виявляються достатньо часто, але не завжди стабільно.
	6	Розуміє основний зміст текстів різних типів; встановлює прості зв'язки між фактами.	Виконує завдання за алгоритмом, частково-пошукові завдання; виправляє помилки за допомогою вчителя.	Переважно самостійний(а), потребує допомоги лише в окремих випадках.	Зв'язно висловлюється на знаомій темі, підтримує діалог, використовує різні мовні засоби.	Уміння виявляються регулярно в типових навчальних ситуаціях.

Достатній	7	Розуміє деталі текстів, аналізує інформацію; застосовує граматичні правила у стандартних ситуаціях.	Самостійно виконує типові завдання; працює з текстами, аудіо, відео; використовує мовний аналіз.	Працює самостійно, звертається по допомогу лише за потреби.	Висловлює свої думки, аргументує, веде діалог і дискусію на знайомій темі з незначною кількістю помилок.	Уміння виявляються систематично в типових ситуаціях.
	8	Порівнює, аналізує інформацію з різних джерел; робить висновки; розуміє незначні тексти за контекстом.	Виконує завдання підвищеної складності; працює з різними текстами та джерелами; користується додатковими ресурсами.	Самостійно планує та виконує завдання; контролює результат своєї роботи.	Вільно спілкується в більшості ситуацій, висловлює власну позицію, розуміє співрозмовника.	Уміння виявляються стабільно та в різних навчальних ситуаціях.
	9	Аналізує, узагальнює інформацію, робить логічні висновки; застосовує знання в нових ситуаціях.	Виконує пошукові та творчі завдання; створює власні тексти різних жанрів; редагує та вдосконалює їх.	Повністю організовує власну діяльність, оцінює результат та коригує його.	Вільно й аргументовано висловлюється, веде дискусію, використовує широкий спектр мовних засобів.	Уміння виявляються систематично, стабільно та різноманітно.
Високий	10	Критично оцінює інформацію, інтерпретує складні тексти; творчо застосовує знання.	Виконує творчі, дослідницькі завдання; створює оригінальні продукти мовлення; використовує знання в нестандартних ситуаціях.	Повністю самостійний(а), планує, реалізує та оцінює свою діяльність.	Вільно, логічно та переконливо висловлюється; ефективно взаємодіє в різних комунікативних ситуаціях.	Уміння виявляються постійно та в різноманітних ситуаціях.
	11	Глибоко аналізує та синтезує інформацію; оцінює різні точки зору; формулює власну позицію.	Самостійно здійснює дослідницьку діяльність; створює складні тексти та проекти; презентує результати.	Самостійно обирає способи діяльності; здійснює самооцінювання та самокорекцію.	Вільно спілкується на різноманітні теми, веде аргументовану дискусію, враховує позицію інших.	Уміння виявляються стабільно, регулярно та незалежно від ситуації.
	12	Творчо та критично мислить; застосовує	Створює оригінальні тексти та проекти;	Повністю автономний(а) у	Вільно, природно, точно та доречно	Уміння виявляються постійно, творчо та в

		знання в нових і складних ситуаціях; робить обґрунтовані оцінки.	використовує мову як інструмент для розв'язання проблем.	навчанні; самостійно ставить цілі, планує, реалізує та оцінює результати.	використовує мову; ефективно взаємодіє в будь-якому комунікативному середовищі.	широкому спектрі ситуацій.
--	--	--	--	---	---	----------------------------

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ З НАВЧАЛЬНИХ ПРЕДМЕТІВ МАТЕМАТИЧНОЇ ГАЛУЗІ

Рівень	Бал	За когнітивними процесами	За навчальною діяльністю	За рівнем самостійності	За рівнем комунікації та взаємодії	За частотою вияву вмінь
Початковий	1	Сприймає окрему математичну інформацію (числа, символи, найпростіші факти), намагається відповідати на прості запитання, припускається суттєвих змістових і логічних помилок.	Виконує частину найпростіших математичних дій за наданим зразком або за безпосередньою допомогою вчителя.	Працює за безпосередньої участі вчителя; потребує постійного зовнішнього контролю та допомоги.	Реагує на запитання переважно після спонукання; математичну думку не формулює.	В окремих випадках.
	2	Розпізнає частину математичної інформації, об'єктів, символів, формул, геометричних фігур; намагається відповідати на прості запитання.	Виконує частину простих математичних дій або завдань за наданим зразком.	Працює переважно за участю вчителя; потребує періодичного контролю та допомоги.	Висловлює математичну думку фрагментарно, після спонукання; у спільній роботі бере участь пасивно.	В окремих випадках.
	3	Відтворює за зразком частину математичної інформації, відповідає на прості запитання, виконує найпростіші математичні дії за зразком.	Виконує прості математичні дії або завдання за наданим зразком чи безпосередньою допомогою вчителя.	Працює переважно за безпосередньої участі вчителя; потребує зовнішнього контролю.	Реагує на звернення після спонукання; у спільній роботі бере участь пасивно.	В окремих випадках (верхня межа початкового рівня).

Середній	4	Відтворює основну математичну інформацію, знаходить у ній відповіді на прості запитання.	Виконує типові репродуктивні завдання за безпосереднім покроковим зразком або готовим алгоритмом виконання, наданим перед очима.	Працює з допомогою вчителя; окремі прості дії починає виконувати самостійно.	Відповідає на математичні запитання, підтримує діалог фрагментарно.	Епізодично.
	5	Застосовує відому математичну інформацію відповідно до змісту завдання, формулює прості запитання.	Відтворює відомий алгоритм у знайомій стандартній ситуації без обов'язкової наявності текстового зразка поруч.	Поступово переходить до самостійного виконання окремих частин завдання; за потреби звертається по допомогу.	Підтримує діалог, може пояснити окремі етапи розв'язання.	Епізодично.
	6	Застосовує математичні поняття, правила, формули та способи дій у знайомих ситуаціях, формулює уточнювальні запитання.	Виконує комбіновані завдання із застосуванням кількох відомих алгоритмів під керівництвом учителя.	Самостійно виконує окрему частину завдання; звертається по допомогу за потреби.	Пояснює окремі етапи розв'язання; у груповій роботі виконує визначену частину спільного завдання.	Епізодично (верхня межа середнього рівня).
Достатній	7	Знаходить потрібну математичну інформацію, перетворює її з одного виду в інший за зразком, розв'язує стандартні математичні задачі відомим способом.	Виконує практично-орієнтовані завдання; розв'язує стандартні проблемні ситуації з чітко визначеним алгоритмом.	Працює переважно самостійно за опосередкованої підтримки вчителя: консультується за потреби, але без прямого супроводу виконання.	Пояснює хід математичного міркування.	Постійно в типових ситуаціях.
	8	Зіставляє та порівнює математичну інформацію, використовує різні	Виконує завдання, що вимагають зіставлення даних та вибору способу розв'язання;	Працює самостійно; опосередкований супровід учителя зберігається лише на	Порівнює власний спосіб розв'язання зі способами інших, наводить аргументи.	Постійно в типових ситуаціях.

Високий		способи її подання, розпізнає проблемну ситуацію та розв'язує типові задачі відомим способом.	розв'язує стандартні математичні проблемні ситуації.	етапі перевірки результату. Визначає послідовність власних дій в індивідуальній або груповій роботі.		
	9	Аналізує математичну інформацію, вибирає з-поміж запропонованих можливі способи розв'язання проблемної ситуації, може обґрунтувати вибір способу та перевірити результат.	Виконує окремі частково-пошукові завдання без прямого супроводу вчителя.	Працює повністю самостійно, без супроводу вчителя; самостійно визначає послідовність власних дій.	Може ініціювати обговорення, аргументовано пояснює обраний спосіб і перевіряє результат.	Постійно в типових ситуаціях (верхня межа достатнього рівня).
	10	Узагальнює математичну інформацію, встановлює зв'язки між математичними об'єктами, способами та результатами; обирає доцільний із відомих способів розв'язання.	Виконує навчально-дослідницькі та окремі творчі математичні завдання.*	Працює в умовах повної автономії (без супроводу вчителя); самостійно аналізує власні навчальні дії.	Аргументовано пояснює математичні міркування, конструктивно реагує на інші способи розв'язання.	Системно в типових ситуаціях.
	11	Оцінює математичну інформацію за визначеними критеріями, порівнює різні способи розв'язання, обґрунтовує вибір.	Виконує дослідницькі й творчі завдання, розв'язує проблемні ситуації різними способами.	Повна автономія: самостійно планує діяльність, обґрунтовує власні дії та оцінює їх результативність.	За потреби ініціює обговорення, формулює власну позицію, надає конструктивний зворотний зв'язок.	Системно в типових і нетипових ситуаціях.
	12	Самостійно оцінює математичну інформацію, пропонує	Розв'язує нестандартні проблемні математичні ситуації доцільними	Повна автономія в нестандартних ситуаціях: усвідомлено	Аргументовано пояснює математичні міркування,	Системно в типових і нетипових ситуаціях.

		різні способи розв'язання нестандартних проблемних ситуацій, обирає доцільний спосіб та аргументує свій вибір.	способами, аргументує та оцінює отриманий результат.	діє, оцінює можливі наслідки, аналізує власні дії та планує подальший навчальний поступ.	конструктивно реагує на інші способи розв'язання, порівнює та оцінює їх; за потреби ініціює обговорення. Лідерство не є обов'язковою умовою високого бала.	
--	--	--	--	--	--	--

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ З ПРИРОДНИЧОЇ ГАЛУЗІ

Рівень	Бал	За когнітивними процесами	За навчальною діяльністю	За рівнем самостійності	За рівнем комунікації та взаємодії	За частотою вияву вмінь
Початковий	1	• Знання / Відтворення: Учень/учениця розпізнає поодинокі об'єкти або явища природи тільки за допомогою вчителя чи підказки. • Розуміння / Застосування: Називає окремі елементи без розуміння взаємозв'язків; відтворює базову дію за безпосереднім зразком. • Аналіз / Оцінювання: Не аналізує дані; описує об'єкт лише на рівні «подобається / не подобається».	• Репродуктивна діяльність: Виконує поодинокі дії лише за безпосереднім зразком або за допомогою вчителя. • Пошукова / Дослідницька діяльність: Не виявляє ініціативи; пасивно спостерігає за діями інших. • Творча / Практична діяльність: Завдання не виконує або робить спроби без розуміння мети та послідовності кроків.	• Виконання дій: Виконує поодинокі дії тільки при безпосередній допомозі вчителя (навчання «рука в руці» або з постійною підказкою). • Пошук рішень: Не здатен/здатна розпочати роботу без прямого зовнішнього поштовху. • Самоконтроль: Відсутній; не помічає власних помилок навіть за вказівкою.	• Формулювання думок: Вступає в контакт тільки за безпосереднім закликом вчителя; відповідає односкладно ("так", "ні") або невербально. • Співпраця та робота в групі: Відсторонюється від роботи в групі; виявляє пасивність або ігнорує спільну діяльність. • Культура дискусії: Не слухає інших; реагує на зауваження або запитання неефективно чи із запізненням.	• Частота та стабільність: Виявляє необхідні вміння вкрай рідко, поодинокі (випадковий успіх); діє тільки за безпосередньою вказівкою. • Типовість ситуації: Дія спостерігається лише у найпростіших, ізольованих умовах. • Потреба в підтримці: Потребує постійного зовнішнього супроводу для здійснення найпростішого кроку.

2	• Знання / Відтворення: Відтворює незначну частину навчального матеріалу (окремі терміни, факти), припускаючись суттєвих помилок. • Розуміння / Застосування: Виконує елементарні дії чи спостереження за детальною інструкцією вчителя. • Аналіз / Оцінювання: Здатен/здатна помітити лише очевидну зовнішню ознаку об'єкта чи явища за вказівкою.	• Репродуктивна діяльність: Відтворює прості алгоритми дій з суттєвими помилкам; потребує постійного покрокового контролю. • Пошукова / Дослідницька діяльність: Вмикається в роботу лише за прямою вказівкою; фіксує окремі факти без системи. • Творча / Практична діяльність: Виконує елементарні практичні дії (тримає прилад, проводить лінію) за детальною інструкцією.	• Виконання дій: Виконує елементарні завдання за детальною покроковою інструкцією вчителя чи за допомогою однокласників. • Пошук рішень: Постійно потребує коригування та підтвердження правильності кожного кроку. • Самоконтроль: виправляє помилки тільки тоді, коли вчитель безпосередньо вказує на них.	• Формулювання думок: Відповідає на запитання окремими словами чи короткими фразами за безпосередньою підказкою. • Співпраця та робота в групі: Перебуває в групі формально, виконує лише елементарні дії за вказівкою інших учасників. • Культура дискусії: Здатний/здатна вислухати коротке прохання чи інструкцію, але легко втрачає увагу та перериває контакт.	• Частота та стабільність: Демонструє вміння лише в окремих фрагментарних ситуаціях; результат є нестабільним. • Типовість ситуації: Виконує дію виключно за детально розписаним зразком чи підказкою. • Потреба в підтримці: При найменшій зміні умов або відсутності прямого нагляду вміння втрачається.
3	• Знання / Відтворення: Знає і фрагментарно відтворює базові поняття та означення природничої галузі. • Розуміння / Застосування: Застосовує знання для розв'язання	• Репродуктивна діяльність: Виконує типові навчальні завдання за зразком, припускаючись окремих помилок. • Пошукова / Дослідницька	• Виконання дій: Здатен/здатна самостійно виконати найпростіші репродуктивні завдання за зразком чи аналогією.	• Формулювання думок: Висловлює прості думки з допомогою вчителя, плутаючись у термінології та будові речень.	• Частота та стабільність: Виявляє вміння епізодично, час від часу; регулярно припускається помилок у послідовності дій.

		найпростіших завдань за аналогією у знайомих ситуаціях. • Аналіз / Оцінювання: Робить прості висновки за допомогою вчителя; частково описує результати спостереження.	діяльність: Знаходить необхідну інформацію в підручнику чи джерелі лише за допомогою вчителя. • Творча / Практична діяльність: Бере участь у груповій практичній роботі на других ролях (виконує допоміжні доручення).	• Пошук рішень: Зазнає значних труднощів при найменшій зміні умов завдання та чекає на допомогу. • Самоконтроль: Частково виправляє помилки за наявності чіткого алгоритму перевірки.	• Співпраця та робота в групі: Бере участь у груповій роботі на других ролях; виконує прості допоміжні завдання. • Культура дискусії: Дотримується базових правил поведінки в групі лише за постійного нагадування.	• Типовість ситуації: Застосовує вміння тільки у добре знайомих, багато разово повторюваних навчальних ситуаціях. • Потреба в підтримці: Для завершення дії часто потрібна коригувальна допомога чи уточнення від вчителя.
Середній	4	• Знання / Відтворення: Відтворює основний матеріал, але знання є поверхневими; плутає окремі поняття чи одиниці вимірювання. • Розуміння / Застосування: Застосовує знання за стандартним алгоритмом; виконує практичне завдання з допомогою або за інструкцією. • Аналіз / Оцінювання: Групує об'єкти за однією	• Репродуктивна діяльність: Самостійно виконує завдання за готовим алгоритмом або пам'яткою, але працює в повільному темпі. • Пошукова / Дослідницька діяльність: Знаходить явну інформацію у запропонованих джерелах (текст, проста таблиця, схема). • Творча / Практична діяльність: Відтворює	• Виконання дій: Самостійно виконує типові завдання за готовим алгоритмом або пам'яткою, але працює повільно. • Пошук рішень: Звертається по допомогу при виникненні перших труднощів або незначних відхилень від шаблону. • Самоконтроль: Здійснює	• Формулювання думок: Будує зв'язні відповіді за готовим шаблоном або навідними запитаннями; висловлює власну думку без аргументації. • Співпраця та робота в групі: Виконує відведену йому/їй роль у групі, але рідко виявляє	• Частота та стабільність: Виявляє вміння у більшості стандартних ситуацій, але діє повільно та не завжди впевнено. • Типовість ситуації: Добре працює за готовими інструкціями або алгоритмами. • Потреба в підтримці: Потребує

		явною ознакою; висловлює просте судження без достатньо сформульованого аргументу.	практичні дії за інструкційними картками, потребує періодичної коригувальної допомоги.	самоперевірку за підсумковим результатом, але пропускає проміжні помилки.	ініціативу або пропонує власні ідеї. • Культура дискусії: Слухає інших учасників, не перебиваючи, але важко сприймає альтернативну точку зору.	періодичного нагадування чи підтвердження правильності дій у складних моментах.
5		• Знання / Відтворення: Засвоїв/засвоїла базовий матеріал, правильно ілюструє його власними або підручковими прикладами. • Розуміння / Застосування: Самостійно застосовує відомі способи дій для розв'язання типових природничих задач. • Аналіз / Оцінювання: Порівнює природні об'єкти чи явища за заданими критеріями, виявляє прямі причинно-наслідкові зв'язки.	• Репродуктивна діяльність: Впевнено застосовує стандартні способи діяльності для вирішення аналогічних навчальних задач. • Пошукова / Дослідницька діяльність: Збирає та впорядковує дані під час проведення базових спостережень за заданим планом. • Творча / Практична діяльність: Самостійно виконує практичну чи лабораторну роботу за інструкцією, дотримуючись правил безпеки.	• Виконання дій: Самостійно виконує більшість стандартних навчальних завдань середньої складності. • Пошук рішень: Здатен/здатна самостійно обрати потрібний алгоритм із декількох знайомих варіантів. • Самоконтроль: Помічає та самостійно виправляє типові помилки в ході виконання роботи.	• Формулювання думок: Послідовно викладає думки щодо навчального матеріалу, використовуючи базову термінологію. • Співпраця та робота в групі: Активно взаємодіє в парі чи малій групі, узгоджує свої дії з іншими за готовим розподілом ролей. • Культура дискусії: Задає прості точкові запитання співрозмовникам та надає доброзичливий зворотний зв'язок.	• Частота та стабільність: Демонструє стабільне виявлення вміння у типових навчальних завданнях. • Типовість ситуації: Впевнено застосовує вміння в аналогічних ситуаціях за аналогією до вивченого. • Потреба в підтримці: У разі виникнення помилок здатен/здатна їх виправити за мінімальної підказки.

	6	• Знання / Відтворення: Повно відтворює навчальний матеріал, дає чіткі визначення основних понять. • Розуміння / Застосування: Правильно виконує практичні та дослідницькі завдання за алгоритмом; пояснює перебіг базових природних процесів. • Аналіз / Оцінювання: Робить самостійні висновки на основі проведеного спостереження чи експерименту; помічає логічні помилки у простих твердженнях.	• Репродуктивна діяльність: Добре володіє типовими операціями навчальної діяльності; правильно будує алгоритм розв'язання. • Пошукова / Дослідницька діяльність: Самостійно знаходить і порівнює інформацію з кількох джерел; ставить уточнювальні запитання. • Творча / Практична діяльність: Оформлює результати роботи у вигляді простих графіків, таблиць чи стислих звітів без сторонньої допомоги.	• Виконання дій: Повністю самостійно виконує практичні та дослідницькі завдання за інструкційною карткою. • Пошук рішень: У разі ускладнень ставить точкові запитання вчителю для уточнення, а не чекає готового рішення. • Самоконтроль: Впевнено перевіряє власну роботу, використовує прості прийоми самоконтролю та оцінки результату.	• Формулювання думок: Чітко та зрозуміло висловлює свою позицію, наводить прості приклади для підтвердження слів. • Співпраця та робота в групі: Самостійно додомується про розподіл завдань у парі/групі; відповідально виконує свою частину роботи. • Культура дискусії: Бере участь у навчальному діалозі, конструктивно сприймає зауваження чи коригування від однокласників.	• Частота та стабільність: Систематично виявляє вміння в стандартних умовах; помилки є поодинокими та невизначними. • Типовість ситуації: Вільно діє за відомими алгоритмами та пам'ятками без стороннього контролю. • Потреба в підтримці: Працює переважно самостійно, допомога потрібна лише при зверненні учня.
Достатній	7	• Знання / Відтворення: Вільно володіє вивченим матеріалом, впевнено оперує науковою термінологією та символікою.	• Репродуктивна діяльність: Вільно оперує алгоритмами дій у стандартних ситуаціях; впевнено самостійно коригує власні помилки.	• Виконання дій: Самостійно та впевнено працює з навчальним матеріалом у	• Формулювання думок: Грамотно та впевнено висловлює власну думку, вільно використовує	• Частота та стабільність: Вміння проявляються впевнено та регулярно під час розв'язання

	• Розуміння / Застосування: Самостійно застосовує знання у стандартних ситуаціях; впевнено проводить вимірювання, складає схеми чи таблиці. • Аналіз / Оцінювання: Аналізує текстову та графічну інформацію, класифікує об'єкти за кількома суттєвими ознаками.	• Пошукова / Дослідницька діяльність: Самостійно шукає інформацію за сформульованими критеріями, відбирає головне від другорядного. • Творча / Практична діяльність: Впевнено володіє лабораторним/практичним обладнанням, дотримується послідовності виконання експерименту.	стандартних ситуаціях. • Пошук рішень: Самостійно знаходить необхідну інформацію в підручнику чи додаткових джерелах для розв'язання задачі. • Самоконтроль: Здійснює поетапний самоконтроль, аналізує причини виникнення власних помилок.	предметну термінологію. • Співпраця та робота в групі: Ефективно співпрацює в групі, допомагає іншим учасникам, підтримує робочу атмосферу. • Культура дискусії: Вміє уважно слухати, ставте уточнювальні запитання та аргументовано погоджуватися або не погоджуватися.	більшості навчальних задач. • Типовість ситуації: Переносить вміння у дещо змінені ситуації, адаптуючи відомий спосіб дій. • Потреба в підтримці: Працює повністю самостійно, регулярно здійснює самоперевірку.
8	• Знання / Відтворення: Засвоїв/засвоїла матеріал у повному обсязі, виявляє розуміння системних зв'язків між поняттями. • Розуміння / Застосування: Впевнено застосовує знання у змінених типових ситуаціях; планує просте дослідження чи спостереження.	• Репродуктивна діяльність: Переносить засвоєні способи діяльності в дещо змінені умови або контексти. • Пошукова / Дослідницька діяльність: Складає план власного дослідження чи спостереження; формулює прості гіпотези.	• Виконання дій: Самостійно застосовує знання та навички у змінених або нових ситуаціях без сторонньої допомоги. • Пошук рішень: Самостійно складає план дій, визначає послідовність виконання складного	• Формулювання думок: Вільно будує розлогі висловлювання, обґрунтовує власну позицію фактичними даними та прикладами. • Співпраця та робота в групі: Бере на себе роль організатора чи координатора	• Частота та стабільність: Демонструє стійке виявлення вмінь без потреби у зовнішньому стимулюванні чи контролі. • Типовість ситуації: Впевнено застосовує вміння в нових або контекстних

	• Аналіз / Оцінювання: Виявляє причинно-наслідкові зв'язки середнього рівня складності; обґрунтовує власний висновок фактичними даними.	• Творча / Практична діяльність: Проектує та презентує результати навчальної діяльності у вигляді структурованих повідомлень чи презентацій.	завдання чи дослідження. • Самоконтроль: Оцінює вірогідність отриманого результату, самостійно знаходить і виправляє неточності.	окремих етапів групової роботи. • Культура дискусії: Веде конструктивний діалог, коректно відстоює власну точку зору та зважає на переконливі аргументи інших.	(практико-орієнтованих) ситуаціях. • Потреба в підтримці: Вчитель виступає виключно в ролі консультанта за потреби.
9	• Знання / Відтворення: Глибоко засвоїв/засвоїла термінологічний апарат та закони природничої галузі; вільно наводить різноманітні приклади. • Розуміння / Застосування: Використовує знання для вирішення практико-орієнтованих (контекстних) завдань; самостійно обирає обладнання для дослідів. • Аналіз / Оцінювання: Грамотно інтерпретує результати експериментів/моделювання; виявляє помилки або неточності в запропонованих даних.	• Репродуктивна діяльність: Комбінує відомі способи діяльності для вирішення комплексних практико-орієнтованих завдань. • Пошукова / Дослідницька діяльність: Критично опрацьовує інформацію з різних джерел; перевіряє фактчекінг та достовірність даних. • Творча / Практична діяльність: Самостійно планує та реалізовує навчальні міні-проекти; обирає оптимальне обладнання для дослідів.	• Виконання дій: Виявляє високу автономність під час виконання комплексних практико-орієнтованих чи контекстних завдань. • Пошук рішень: Самостійно долає труднощі у вивченні нового матеріалу, використовує критичний аналіз джерел. • Самоконтроль: Вільно володіє прийомами рефлексії, об'єктивно оцінює власні сильні	• Формулювання думок: Чітко, лаконічно та переконливо презентує результати роботи (власної або групової) перед аудиторією. • Співпраця та робота в групі: Сприяє залученню всіх учасників групи до обговорення, допомагає знаходити компроміси. • Культура дискусії: Аналізує та порівнює різні погляди під час дискусії, ставить	• Частота та стабільність: Вміння сформовані на високому рівні та виявляються систематично в будь-яких навчальних умовах. • Типовість ситуації: Легко оперує вміннями у складних та комбінованих завданнях. • Потреба в підтримці: Діє автономно, здатен/здатна допомагати іншим та коригувати їхні дії.

				та слабкі сторони в роботі.	глибокі аналітичні запитання.	
Високий	10	• Знання / Відтворення: Системно володіє всіма поняттями галузі; встановлює міжпредметні зв'язки (фізика, хімія, біологія, географія). • Розуміння / Застосування: Самостійно та критично застосовує знання й навички в нестандартних чи нових ситуаціях. • Аналіз / Оцінювання: Проводить аналіз складних природничих моделей; формулює аргументовану власну позицію щодо екологічних/наукових проблем.	• Репродуктивна діяльність: Самостійно знаходить раціональні шляхи виконання завдань у нестандартних та нових ситуаціях. • Пошукова / Дослідницька діяльність: Проводить самостійний аналіз складних процесів; моделює явища та обґрунтовує вибраний підхід. • Творча / Практична діяльність: Виявляє ініціативу в груповій діяльності, організовує дослідження, презентує власну чітку позицію.	• Виконання дій: Працює абсолютно автономно; самостійно знаходить раціональні шляхи розв'язання нестандартних задач. • Пошук рішень: Формулює власні завдання/проблеми та самостійно обирає методи їх вирішення. • Самоконтроль: Здійснює прогностичний самоконтроль (передбачає можливі помилки ще до початку виконання роботи).	• Формулювання думок: Переконливо аргументує власну позицію в складних або дискусійних питаннях, уміло адаптує стиль мовлення до аудиторії. • Співпраця та робота в групі: Ефективно організовує та координує командну роботу, розподіляє завдання відповідно до здібностей учасників. • Культура дискусії: Конструктивно вирішує розбіжності та конфлікти в групі, спрямовує обговорення в робоче річизе.	• Частота та стабільність: Вміння є повністю автоматизованими, сталими та виявляються постійно. • Типовість ситуації: Вільне застосування вмінь у повністю нових, нестандартних та дослідницьких ситуаціях. • Потреба в підтримці: Повна автономність; самостійно знаходить оптимальні шляхи виконання.
	11	• Знання / Відтворення: Виявляє глибокі знання, що виходять за межі навчальної	• Репродуктивна діяльність: Гнучко переключається між різними видами	• Виконання дій: Виявляє повну дослідницьку самостійність,	• Формулювання думок: Демонструє високу мовленнєву культуру, вільно	• Частота та стабільність: Виявляє високу варіативність вмінь

	програми; вільно оперує науковими гіпотезами. • Розуміння / Застосування: Самостійно конструює план експерименту/дослідження, передбачає ймовірні ризики та похибки вимірювань. • Аналіз / Оцінювання: Критично оцінює альтернативні джерела інформації; пропонує обґрунтовані шляхи вирішення дослідницьких завдань.	діяльності, розробляє власні алгоритми виконання завдань. • Пошукова / Дослідницька діяльність: Самостійно конструює перебіг експерименту, передбачає похибки та пропонує методи їх мінімізації. • Творча / Практична діяльність: Створює оригінальні практичні/дослідницькі продукти (моделі, проекти, розробки), які виходять за межі стандартної програми.	створює власні алгоритми дій та розробки. • Пошук рішень: Самостійно виходить за межі навчальної програми, шукає та критично опрацьовує додаткову наукову інформацію. • Самоконтроль: Самостійно розробляє критерії самооцінювання для власних проєктів та міні-досліджень.	володіє прийомами публічного виступу та наукової полеміки. • Співпраця та робота в групі: Надихає та мотивує команду, виступає лідером у реалізації спільних навчальних чи дослідницьких проєктів. • Культура дискусії: Вміє критично оцінювати та синтезувати думки різних учасників дискусії, формулюючи спільне компромісне рішення.	— здатен/здатна обирати та змінювати способи дій залежно від умов. • Типовість ситуації: Застосовує вміння під час виконання проєктних чи науково-пошукових завдань, що виходять за межі програми. • Потреба в підтримці: Самостійно встановлює та контролює критерії якості власних дій.
12	• Знання / Відтворення: Володіє системними знаннями на високому абстрактному та науковому рівні; вільно комбінує знання з різних галузей. • Розуміння / Застосування: Використовує творчий підхід для розв'язання	• Репродуктивна діяльність: Повністю автономно керує власною навчальною діяльністю (самоорганізація, самоконтроль, самооцінювання). • Пошукова / Дослідницька діяльність: Здійснює	• Виконання дій: Демонструє найвищий рівень суб'єктності та самоорганізації (здатність до самоосвіти та самовдосконалення). • Пошук рішень: Ініціює та повністю	• Формулювання думок: Досконало володіє мистецтвом переконування, викладає складні та абстрактні ідеї системно, логічно й гармонійно. • Співпраця та робота в групі:	• Частота та стабільність: Демонструє абсолютно природне, автентичне та системне виявлення вмінь у будь-яких життєвих і навчальних ситуаціях.

		складних проблемних ситуацій; розробляє власні дослідницькі проекти. • Аналіз / Оцінювання: Здійснює глибинний критичний аналіз і синтез інформації; дає обґрунтовану прогностичну оцінку наслідкам антропогенного чи природного впливу.	повноцінну науково-пошукову діяльність: формулює проблему, гіпотези, розробляє методику і підсумовує висновки. • Творча / Практична діяльність: Створює інноваційні творчі чи дослідницькі проекти, що мають практичну цінність та міжпредметний характер.	самостійно реалізує оригінальні творчі, наукові чи дослідницькі проекти. • Самоконтроль: Проводить глибокий рефлексивний аналіз власної діяльності, ефективно консультує та оцінює роботу інших.	Демонструє вищий рівень фасилітації та партнерства; будує мережеву взаємодію між різними групами/командами. • Культура дискусії: Виступає експертом у навчальних дискусіях; уміло модерує складні обговорення, дотримуючись найвищих етичних норм комунікації.	• Типовість ситуації: Творчо вдосконалює або конструює нові способи виконання дій для розв'язання складних проблем. • Потреба в підтримці: Виступає ментором/експертом для інших учнів; здійснює глибинну рефлексію діяльності.
--	--	---	---	---	---	---

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ З НАВЧАЛЬНИХ ПРЕДМЕТІВ ІНФОРМАТИЧНОЇ ГАЛУЗІ

Рівень	Бал	За когнітивними процесами	За навчальною діяльністю	За рівнем самостійності	За рівнем комунікації та взаємодії	За частотою вияву вмінь
Початковий	1	Розпізнає окремі об'єкти інформатики, цифрові пристрої, поняття та елементи інформаційних технологій. Виконує найпростіші дії лише за зразком.	Виконує окремі елементарні операції з цифровими пристроями та програмами за безпосередньої допомоги вчителя.	Потребує постійного супроводу, покрокового пояснення та контролю.	Реагує на звернення, відповідає на прості запитання; взаємодіє переважно після спонукання.	Уміння виявляються епізодично й лише за значної допомоги.
	2	Розпізнає основні поняття, об'єкти та дії в інформаційному середовищі. Виявляє початкове розуміння призначення цифрових інструментів.	Виконує прості операції за зразком: відкриває файли, вводить і редагує інформацію, використовує окремі команди програм.	Працює за чіткою інструкцією, потребує постійних нагадувань і перевірки.	Дає короткі відповіді, може долучитися до парної роботи після додаткового стимулювання.	Вміння виявляються нестійко, переважно у знайомих ситуаціях.
	3	Відтворює окремі інформатичні поняття, розпізнає алгоритми, дані, файли, цифрові сервіси за заданими ознаками.	Виконує типові операції за алгоритмом: створює прості документи, працює з файлами, виконує нескладні алгоритмічні завдання.	Працює за запропонованим алгоритмом, частково контролює результат, потребує допомоги у виправленні помилок.	Висловлює елементарну думку, бере участь у спільному виконанні завдання за підтримки вчителя.	Вміння виявляються переважно в типових завданнях і нестабільно.
Середній	4	Розуміє основні поняття інформатики: інформація, дані, алгоритм, файл,	Виконує типові практичні завдання за алгоритмом: створює та редагує цифрові	Працює за алгоритмом, запропонованим учителем, потребує допомоги під час	Відповідає на запитання, бере участь у простому обговоренні,	Демонструє базові вміння у більшості типових завдань, але потребує підтримки.

Достатній		програма, цифрова безпека. Встановлює прості зв'язки між інформаційними процесами.	об'єкти, працює з текстовою, графічною, числовою інформацією.	перенесення знань у нову ситуацію.	дотримується правил роботи в цифровому середовищі.	
	5	Пояснює основні інформатичні поняття, розрізняє види даних, інформаційні процеси, цифрові інструменти. Встановлює нескладні причинно-наслідкові зв'язки.	Виконує типові практичні завдання, опрацьовує дані, створює цифрові продукти, складає прості алгоритми та програми за зразком.	Виконує більшу частину роботи за алгоритмом із періодичною допомогою. Може перевірити окремі результати.	Висловлює власну думку, слухає інших, бере участь у парній та груповій роботі.	Вміння виявляються регулярно у типових ситуаціях, але можуть бути нестійкими при ускладненні завдання.
	6	Демонструє розуміння принципів роботи інформаційних систем, алгоритмів і цифрових технологій. Аналізує прості інформаційні процеси, порівнює способи виконання завдань.	Самостійно виконує типові практичні завдання: опрацьовує дані, створює цифрові документи, алгоритми, презентації, прості програми або моделі.	Працює переважно самостійно за відомим алгоритмом, може виявити й виправити очевидну помилку.	Аргументує просте рішення, ставить запитання, бере участь у спільному розв'язанні інформаційних та алгоритмічних задач.	Вміння виявляються достатньо регулярно у типових навчальних ситуаціях.
	7	Аналізує інформаційні процеси, структуру даних, алгоритми та цифрові продукти. Встановлює зв'язки між способом розв'язання задачі та отриманим результатом.	Самостійно розв'язує практичні інформатичні задачі, добирає цифрові інструменти, створює й удосконалює цифрові продукти, застосовує алгоритмічне мислення.	Самостійно обирає відомий спосіб виконання, планує послідовність дій, здійснює первинну перевірку результату.	Чітко пояснює спосіб розв'язання, аргументує вибір цифрових інструментів, конструктивно співпрацює з іншими.	Предметні вміння виявляються регулярно в більшості передбачених навчальних ситуацій.
	8	Порівнює, систематизує та узагальнює	Застосовує знання для розв'язання практичних і	Самостійно планує роботу, добирає цифрові інструменти,	Аргументовано висловлюється, використовує	Вміння виявляються стабільно у різних

Високий		інформацію. Аналізує алгоритми, моделі, програмні рішення, оцінює їх ефективність і доцільність.	навчальних задач, працює з даними, створює цифрові проекти, використовує програмування, моделювання та цифрові сервіси відповідно до мети.	контролює проміжні результати та коригує власні дії.	інформатичну термінологію, враховує пропозиції інших, ефективно працює в команді.	типових і частково змінених ситуаціях.
	9	Критично аналізує цифрову та інформаційну діяльність, оцінює достовірність інформації, ефективність алгоритмів і доцільність технологічних рішень.	Комплексно розв'язує практико-орієнтовані задачі, обґрунтовує вибір інструментів, створює та тестує цифрові продукти, аналізує результати й удосконалює рішення.	Повністю організовує власну діяльність у межах завдання, самостійно добирає джерела та інструменти, здійснює самооцінювання.	Переконливо пояснює рішення, веде конструктивний діалог, ставить змістовні запитання, коректно сприймає альтернативні способи розв'язання.	Високий рівень умінь виявляється систематично у різноманітних навчальних і практичних ситуаціях.
	10	Глибоко аналізує та синтезує інформацію, оцінює алгоритми, моделі, дані й цифрові технології. Виявляє закономірності, прогнозує результати та наслідки технологічних рішень.	Самостійно розв'язує складні задачі, розробляє алгоритми, програми, моделі й цифрові продукти, використовує різні інформаційні технології відповідно до поставленої мети.	Самостійно визначає мету, планує роботу, обирає оптимальні інструменти, тестує результат, виявляє недоліки та коригує діяльність.	Вільно й аргументовано комунікує, презентує цифровий продукт, бере відповідальність за частину командної роботи, конструктивно веде обговорення.	Вміння виявляються систематично, впевнено та в нових для учня/учениці ситуаціях.
	11	Демонструє розвинене критичне, системне та алгоритмічне мислення. Інтерпретує дані, зіставляє різні способи розв'язання, оцінює їх ефективність,	Комплексно досліджує інформаційні проблеми, самостійно створює складні цифрові продукти, програмні рішення, моделі або проекти,	Виявляє високий рівень саморегуляції: самостійно визначає завдання, планує стратегію, прогнозує результат, оцінює	Переконливо захищає власне технологічне рішення, аналізує пропозиції інших, ефективно співпрацює, розподіляє ролі та	Предметні вміння виявляються систематично, стабільно та в широкому спектрі навчальних і практичних ситуацій.

		безпе́чність і до́цільність.	тестує та вдосконалює їх.	якість роботи та вносить корективи.	відповідальність у команді.	
	12	Демонструє найвищий рівень критичного, системного, алгоритмічного й творчого мислення. Самостійно досліджує складні інформаційні проблеми, синтезує дані з різних джерел, створює оригінальні способи розв’язання.	Творчо застосовує інформатичні знання у нових ситуаціях; самостійно проектує, програмує, моделює, тестує та презентує цифрові продукти, обґрунтовує ефективність власних рішень.	Повністю самостійно організовує навчально-пізнавальну діяльність, визначає мету й стратегію, прогнозує результат, здійснює рефлексію та вдосконалює власні способи роботи.	Є активним і відповідальним учасником командної діяльності, переконливо презентує та захищає цифрові рішення, ініціює співпрацю, допомагає команді досягати спільного результату.	Вміння виявляються постійно, стабільно та творчо — у стандартних, змінених, проблемних і нових інформаційно-технологічних ситуаціях.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ З НАВЧАЛЬНИХ ПРЕДМЕТІВ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ГАЛУЗІ

Рівень	Бал	За когнітивними процесами	За навчальною діяльністю	За рівнем самостійності	За рівнем комунікації та взаємодії	За частотою вияву вмінь
Початковий	1	Розпізнає окремі знайомі поняття, факти та правила, пов'язані зі здоров'ям, безпекою, добробутом і взаємодією з іншими. Відповідає на найпростіші запитання переважно після пояснення, навідних запитань або демонстрації зразка.	Виконує окремі елементарні дії за зразком: називає правило, визначає безпечний варіант поведінки, повторює запропонований алгоритм. Результат фрагментарний і потребує суттєвого доопрацювання.	Працює лише за безпосереднього керівництва педагога; потребує покрокових інструкцій, постійних нагадувань, допомоги у виборі способу дії та перевірки результату.	Реагує на звернення дорослого, висловлюється коротко або окремими фразами. У парній чи груповій роботі бере участь лише за постійної підтримки та нагадування правил взаємодії.	Виявляє окремі вміння епізодично, переважно під час спеціально організованої діяльності та у безпосередньо знайомих ситуаціях.
	2	Розпізнає окремі відомі правила здорового способу життя, безпечної поведінки та взаємодії. За навідними запитаннями називає очевидні наслідки певних дій, однак ще не встановлює причинно-наслідкових зв'язків самостійно.	Виконує прості завдання за зразком: розрізняє корисні й шкідливі дії, визначає безпечний і небезпечний варіант, повторює окрему практичну дію або алгоритм.	Працює за значної допомоги вчителя. Самостійно виконує лише окремі дії у добре знайомій ситуації, потребує нагадувань і контролю.	Відповідає після спонукання, може коротко повідомити інформацію. У взаємодії переважно пасивний, потребує допомоги для дотримання правил спілкування.	Уміння виявляються поодинокі та нестійкі, переважно у звичних умовах і після додаткової підтримки.
	3	Відтворює окремі поняття й правила, пов'язані зі здоров'ям, безпекою, правами, обов'язками та	Виконує нескладні практичні завдання за алгоритмом: розрізняє ситуації ризику, складає	Самостійно виконує окремі етапи роботи, але потребує постійного контролю,	Може коротко висловити думку, прохання або відповідь. У групі	Виявляє вміння епізодично; правильне виконання можливе переважно у

		соціальною взаємодією. За допомогою визначає просту проблему, ризик або можливий наслідок поведінки.	простий план безпечної поведінки, визначає корисну звичку, відпрацьовує окремий спосіб реагування.	нагадувань і корекції способу дії.	виконує визначену роль після пояснення та за підтримки педагога.	знайомих ситуаціях за чітко визначеним алгоритмом.
Середній	4	Розуміє основні поняття галузі: здоров'я, безпека, ризик, відповідальність, добробут, взаємоповага. Визначає очевидні причини та наслідки поведінки з допомогою вчителя.	Виконує типові практичні завдання за правилом або зразком: обирає безпечну поведінку, застосовує окремі правила гігієни, особистої та цифрової безпеки, конструктивної комунікації.	Знайому частину роботи виконує самостійно, але потребує зовнішнього керівництва, перевірки та підказок під час складніших етапів.	Включається в обговорення за ініціативи інших, відповідає по суті простих запитань, дотримується окремих правил взаємодії та співпраці.	Виявляє вміння епізодично, переважно в типових і повторюваних ситуаціях.
	5	Пояснює базові взаємозв'язки між способом життя, поведінкою, здоров'ям і безпекою. Визначає очевидні ризики та способи їх запобігання, використовує базову термінологію.	Виконує типові життєві та навчальні завдання: аналізує нескладну ситуацію, обирає доцільний варіант поведінки, складає простий план дій для підтримки здоров'я чи безпеки.	Працює під керівництвом учителя; більшість знайомих дій виконує без постійної допомоги, але потребує підтримки під час планування та перевірки результату.	Висловлює власну думку, слухає інших, дотримується правил конструктивного спілкування. Співпрацює в парі або групі за визначеною роллю.	Виявляє вміння епізодично, переважно у типових ситуаціях; правильність і стабільність виконання поступово зростають.
	6	Пояснює причинно-наслідкові зв'язки між поведінкою та станом здоров'я, безпекою й добробутом. Розпізнає ризики, оцінює прості життєві ситуації та обґрунтовує вибір безпечної поведінки.	Застосовує вивчені правила та алгоритми в типових ситуаціях; виконує практичні завдання із самопомогі й безпечної поведінки в межах вивченого, планує корисні звички, аналізує соціальні ситуації.	Самостійно виконує основні етапи роботи, дотримується послідовності дій; за орієнтирами може виявити помилку та виправити її.	Підтримує діалог, аргументує просту позицію, ставить запитання, бере участь у спільному вирішенні ситуаційної проблеми.	Виявляє вміння епізодично, але в типових ситуаціях результат стає достатньо стабільним.
Достатній	7	Характеризує чинники, що впливають на фізичне,	Самостійно виконує типові практико-	Переважно самостійно планує	Активно бере участь у дискусії, пояснює	Виявляє вміння постійно в типових

		психічне та соціальне благополуччя. Аналізує життєві ситуації, визначає ризики, порівнює можливі наслідки різних рішень.	орієнтовані завдання: планує здоров'язбережувальні дії, моделює безпечну поведінку, розробляє прості правила взаємодії та запобігання конфліктам.	виконання знайомого завдання, контролює основні етапи, звертається по допомогу у складніших випадках.	власну позицію, поважає відмінності, конструктивно співпрацює та виконує домовленості.	ситуаціях; результат достатньо стабільний і передбачуваний.
	8	Порівнює та аналізує чинники ризику і захисту; встановлює зв'язки між рішеннями, поведінкою, здоров'ям, безпекою та добробутом; аргументує власні висновки.	Самостійно розв'язує практичні та ситуаційні завдання, моделює алгоритми безпечної поведінки, аналізує конфліктні ситуації, планує особисті здоров'язбережувальні цілі.	Самостійно визначає послідовність дій, оцінює проміжний результат і коригує його після отримання зворотного зв'язку.	Ініціює обговорення, аргументує думку, враховує позиції інших, надає коректний зворотний зв'язок і працює на спільний результат.	Виявляє вміння постійно в типових ситуаціях і частково в нових; переносить знайомі способи діяльності на споріднені завдання.
	9	Глибоко аналізує соціальні, здоров'язбережувальні та безпекові ситуації; встановлює причинно-наслідкові зв'язки, оцінює альтернативи, обґрунтовує рішення на основі фактів і цінностей.	Самостійно виконує дослідницькі, практичні та проєктні завдання; розробляє рекомендації щодо здоров'я, безпеки й взаємодії; презентує результати та оцінює їх практичну доцільність.	Самостійно планує, організовує та контролює роботу, коригує дії відповідно до результату, визначає шляхи вдосконалення.	Активно бере участь у дискусіях і спільних проєктах, аргументує позицію, конструктивно реагує на інші погляди, допомагає досягати спільної мети.	Виявляє вміння постійно в типових і окремих нетипових ситуаціях; переносить їх на нові споріднені завдання.
Високий	10	Критично аналізує складні життєві ситуації та інформацію про здоров'я, безпеку й соціальні явища; розрізняє факти, судження й маніпуляції; оцінює наслідки альтернативних рішень.	Самостійно виконує складні практичні, дослідницькі та проєктні завдання; розробляє обґрунтовані стратегії безпечної поведінки, здорового способу життя	Організовує власну діяльність, планує час і ресурси, перевіряє якість результату, бере відповідальність за прийняті рішення.	Ініціює обговорення, аргументовано відстоює позицію, аналізує контраргументи, допомагає групі виробити спільне рішення.	Виявляє вміння системно в типових і окремих нетипових ситуаціях; переносить їх на нові контексти.

			та конструктивної взаємодії.			
	11	Системно аналізує складні соціальні, здоров'язбережувальні та безпекові проблеми; інтегрує інформацію з різних джерел, оцінює її достовірність, прогнозує наслідки та обґрунтовує рішення.	Самостійно реалізує складні індивідуальні й групові проекти; проводить міні-дослідження, створює практичні рекомендації або продукти, оцінює ефективність запропонованих заходів.	Самостійно планує, організовує та коригує діяльність; прогнозує труднощі, добирає ресурси й стратегії, оцінює власний поступ.	Ініціює продуктивну дискусію, інтегрує думки учасників, надає коректний зворотний зв'язок, сприяє конструктивному вирішенню проблем.	Виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях; стабільно переносить їх на нові умови.
	12	Самостійно й критично аналізує складні соціальні, здоров'язбережувальні та безпекові проблеми; синтезує інформацію з різних джерел, виявляє приховані ризики, прогнозує довгострокові наслідки та формулює оригінальні обґрунтовані висновки.	Самостійно розробляє й реалізує складні практичні, дослідницькі та соціальні проекти; творчо застосовує знання для розв'язання нових проблем, оцінює ефективність рішень і вдосконалює їх.	Повністю самостійно планує, організовує, контролює та коригує власну діяльність; свідомо обирає стратегії, прогнозує результат, критично оцінює власний поступ.	Виступає активним організатором комунікації та спільної діяльності; аргументовано відстоює або переглядає позицію, синтезує думки учасників, спрямовує взаємодію на спільне рішення.	Виявляє сформовані вміння системно в типових і нетипових ситуаціях; творчо переносить їх на нові проблеми, умови та життєві контексти.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ 3 __історичної та громадянської освіти

Рівень	Бал	За когнітивними процесами	За навчальною діяльністю	За рівнем самостійності	За рівнем комунікації та взаємодії	За частотою вияву вмінь
Початковий	1	Розрізняє окремі об'єкти, явища, елементи на рівні впізнавання.	Пасивний(-а), бере участь у роботі лише за прямого спонукання.	Виконує завдання виключно з допомогою вчителя.	Майже не контактує, відповідає односкладово.	Уміння виявляються епізодично, хаотично.
	2	Відтворює невелику частину інформації, називає терміни чи факти.	Виконує окремі елементи навчальних завдань за зразком.	Потребує постійного контролю і підказок.	Уникає діалогу, комунікація вкрай утруднена.	Виявляє значні труднощі, поодинокі спроби.
	3	Розуміє загальний контекст, але допускає грубі помилки при відтворенні.	Діяльність несистематична, швидко втомлюється або втрачає інтерес.	Самостійна робота майже відсутня.	Реагує на звернення, але висловлюється з помилками.	Рідко демонструє елементарні навички.
Середній	4	Відтворює значну частину навчального матеріалу, пояснює простими словами.	Виконує типові завдання за алгоритмом чи інструкцією.	Діє за зразком, потребує незначної допомоги.	Бере участь в обговоренні за допомогою вчителя/однокласників.	Виявляє вміння час від часу, нестабільно.
	5	Оперує базовими поняттями, застосовує знання в стандартних ситуаціях.	Проявляє старанність, виконує завдання повністю, але повільно.	Самостійний(-а) у звичних, відпрацьованих ситуаціях.	Вступає у комунікацію, може висловити просту думку.	Демонструє навички на базовому рівні регулярно.
	6	Аналізує та порівнює прості об'єкти, робить елементарні висновки.	Працює зосереджено, доводить стандартні завдання до кінця.	Виконує типові завдання без сторонньої допомоги.	Коректно спілкується, розуміє позицію інших у групі.	Вміння виявляються достатньо стабільно в типових умовах.
Достатній	7	Розуміє сутність понять, самостійно застосовує знання за аналогією.	Демонструє зацікавленість, організованість у навчанні.	Самостійно розв'язує завдання зміненого типу.	Чітко висловлює думки, аргументує нескладні твердження.	Впевнено та стабільно застосовує знання на практиці.

Високий	8	Логічно мислить, узагальнює, виділяє головне в інформації.	Проявляє ініціативу, раціонально планує свою діяльність.	Працює самостійно, швидко адаптується до нових умов.	Ефективно взаємодіє в парах/групах, слухає співрозмовника.	Виявляє навички системно, зрідка припускаючись дрібних неточностей.
	9	Вільно оперує фактами, розв'язує завдання з елементами творчості.	Висока активність, здатність до самоорганізації та рефлексії.	Повністю автономний(-а) у виконанні складних завдань.	Культура спілкування висока, вміє переконувати та вести дискусію.	Демонструє стабільно високу частоту та якість вияву вмінь.
	10	Глибоко осмислює матеріал, критично оцінює інформацію, прогнозує.	Творчо підходить до завдань, самостійно шукає нестандартні рішення.	Проявляє повну самостійність та дослідницький підхід.	Лідидує в командній роботі, аргументовано й толерантно дискутує.	Вміння виявляються стійко, системно та автоматизовано.
	11	Системно мислить, вибудовує складні причинно-наслідкові зв'язки, моделює.	Продуктивна, натхненна діяльність, здатність керувати процесом навчання.	Гнучко застосовує знання в абсолютно нових і нестандартних ситуаціях.	Майстерно володіє різними формами комунікації, медіаграмотністю.	Повна стабільність, висока якість та швидкість виконання.
	12	Генерує нові ідеї, володіє надпредметними компетентностями, глибоким метапредметним мисленням.	Виняткова ініціативність, лідерство, здатність до самоосвіти та наставництва.	Абсолютна автономність, креативність і стратегічне бачення.	Високий рівень емпатії, переконливості, ефективна крос-культурна та командна взаємодія.	Бездоганне, систематичне та творче застосування вмінь у будь-яких контекстах.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ З НАВЧАЛЬНИХ ПРЕДМЕТІВ МИСТЕЦЬКОЇ ГАЛУЗІ

Рівень	Бал	За когнітивними процесами	За навчальною діяльністю	За рівнем самостійності	За рівнем комунікації та взаємодії	За частотою вияву вмінь
Початковий	1	Розпізнає окремі знайомі мистецькі поняття, факти, елементи мови мистецтва (колір, звук). Відповідає на найпростіші запитання після пояснення вчителя чи демонстрації зразка.	Виконує окремі елементарні дії за зразком: відтворює простий звук, лінію, копіює елемент. Результат фрагментарний і потребує суттєвого доопрацювання.	Працює лише за безпосереднього керівництва педагога; потребує покрокових інструкцій та постійної допомоги.	Реагує на звернення дорослого, висловлює емоції окремими фразами. У груповій творчості бере участь лише за підтримки	Виявляє окремі мистецькі вміння епізодично, переважно під час спеціально організованої діяльності.
	2	Розпізнає окремі відомі правила художнього вираження, елементи засобів виразності. За навідними запитаннями називає очевидні емоції твору, але не пов'язує їх із засобами виразності.	Виконує прості художні завдання за зразком: розрізняє контрастні кольори/тембри, повторює окрему практичну дію.	Працює за значної допомоги вчителя. Самостійно виконує лише окремі дії у добре знайомому завданні.	Відповідає після спонукання, може коротко повідомити, що зображено/звучить. У взаємодії переважно пасивний.	Уміння виявляються поодинокі та нестійкі, переважно у звичних умовах після додаткової підтримки.
	3	Відтворює окремі поняття й правила, пов'язані з видами та жанрами мистецтва. За допомогою визначає художній настрій твору чи очевидний образ.	Виконує нескладні практичні завдання за алгоритмом: розрізняє матеріали, відпрацьовує окремий спосіб малювання чи співу.	Самостійно виконує окремі етапи творчої роботи, але потребує постійного контролю й корекції з боку вчителя.	Може коротко висловити враження чи прохання. У груповому виконанні/грі виконує визначену роль за підтримки педагога.	Виявляє вміння епізодично; правильне виконання творчої дії можливе лише за чітко визначеним алгоритмом
Середній	4	Розуміє основні поняття галузі: художній образ, колір, ритм, форма, композиція, жанр. Визначає очевидні виражальні засоби твору з допомогою вчителя.	Виконує типові практичні завдання за правилом або зразком: відтворює ритмічний малюнок, використовує базову техніку малювання.	Знайому частину творчої роботи виконує самостійно, але потребує підказок під час складніших етапів.	Включається в обговорення творів за ініціативи інших, відповідає по суті простих запитань про мистецтво.	Виявляє художні вміння епізодично, переважно в типових і повторюваних навчальних ситуаціях.

Достатній	5	Пояснює базові взаємозв'язки між задумом автора, настроєм твору та художніми засобами, використовує базову термінологію.	Виконує типові мистецькі завдання: аналізує просту художню форму, складає елементарний ескіз чи послідовність звуків.	Працює под керівництвом учителя; більшість знайомих дій виконує без допомоги, але потребує підтримки під час планування.	Висловлює власну думку про твір, слухає інших. Співпрацює в творчому ансамблі/групі за визначеною роллю.	Виявляє вміння епізодично; правильність виконання художніх прийомів та стабільність результату поступово зростають.
	6	Пояснює причинно-наслідкові зв'язки між вибором матеріалу/засобів та художнім результатом. Оцінює прості мистецькі явища.	Застосовує вивчені художні правила й техніки в типових ситуаціях; самостійно виконує практичні творчі завдання в межах вивченого.	Самостійно виконує основні етапи роботи (наприклад, малюнок від ескізу до кольору); за орієнтирами може виправити помилку.	Підтримує мистецький діалог, аргументує просту позицію щодо твору, бере участь у вирішенні творчої проблеми.	Виявляє вміння епізодично, але в типових завданнях результат стає достатньо стабільним.
	7	Характеризує чинники, що впливають на сприйняття художнього образу. Аналізує мистецькі твори, порівнює виразальні засоби різних муз/арт-творів.	Самостійно виконує типові практико-орієнтовані завдання: планує етапи створення виробу, моделює художню форму, застосовує техніки.	Переважно самостійно планує виконання художнього завдання, контролює етапи роботи, звертається по допомогу у складних техніках.	Активно бере участь у дискусії про мистецтво, пояснює власну естетичну позицію, поважає відмінності у смаках інших.	Виявляє вміння постійно в типових ситуаціях; творчий результат є достатньо стабільним і передбачуваним.
	8	Порівнює та аналізує художні стилі, техніки та напрями; встановлює зв'язки між ідеєю твору, епохою та засобами виразності.	Самостійно розв'язує практичні художні завдання, моделює нові варіанти виконання, планує особисті творчі цілі.	Самостійно визначає послідовність створення художнього продукту, оцінює проміжний результат і коригує його.	ініціює обговорення творів, аргументує думку, враховує позиції інших, надає коректні відгуки на творчість однокласників	Виявляє вміння постійно в типових ситуаціях і частково в нових; переносить знайомі художні техніки на нові завдання.
	9	Глибоко аналізує художні, музичні та візуальні твори; встановлює складні зв'язки, обґрунтовує власну інтерпретацію на основі фактів і цінностей.	Самостійно виконує дослідницькі, практичні та проєктні мистецькі завдання; розробляє власні варіанти оформлення, презентує результати.	Самостійно планує, організовує та контролює роботу над художнім проєктом, коригує дії відповідно до власного задуму.	Активно бере участь у творчих проєктах, аргументує позицію під час колективного творення, допомагає досягати спільної мети.	Виявляє вміння постійно в типових і окремих нетипових ситуаціях; переносить навички на нові види художньої діяльності.завдання.

Високий	10	Критично аналізує складні мистецькі твори та інформацію про культуру й мистецтво; розрізняє стилі, індивідуальні почерки авторів та маніпуляції.	Самостійно виконує складні практичні, дослідницькі та творчі проекти; розробляє обґрунтовані оригінальні стратегії художнього втілення.	Організовує власну творчу діяльність, планує час і художні ресурси, бере відповідальність за якість власного мистецького продукту.	Ініціює обговорення мистецьких явищ, аргументовано відстоює позицію, аналізує художні контраргументи, веде дискусію.	Виявляє вміння системно в типових і окремих нетипових ситуаціях; успішно переносить художні навички на нові контексти.
	11	Системно аналізує складні культурологічні та мистецькі проблеми; інтегрує інформацію з різних джерел, прогнозує тенденції розвитку жанрів.	Самостійно реалізує складні індивідуальні й групові арт-проекти; створює оригінальні практичні рекомендації, художні продукти, кавери.	Самостійно планує, організовує та коригує творчу діяльність; прогнозує технічні труднощі, добирає нестандартні матеріали.	Ініціює продуктивну мистецьку дискусію, інтегрує думки учасників, надає експертний відгук, сприяє вирішенню творчих завдань.	Виявляє мистецькі вміння системно в типових і нетипових ситуаціях; стабільно переносить їх на нові художні умови.
	12	Самостійно й критично аналізує світові та вітчизняні мистецькі явища; синтезує інформацію, виявляє приховані сенси, формулює оригінальні висновки.	Самостійно розробляє й реалізує складні практичні, дослідницькі та творчі проекти; демонструє яскраве оригінальне образне мислення.	Повністю самостійно регулює власну художню діяльність; свідомо обирає стратегії вираження, критично оцінює власний творчий поступ.	Виступає режисером/організатором комунікації та спільної творчості (хор, ансамбль, театр); синтезує думки учасників задля результату.	Виявляє сформовані мистецькі вміння системно; творчо й індивідуально переносить їх на будь-які нові проблеми й життєві контексти.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ З

технологій

Рівень	Бал	За когнітивними процесами	За навчальною діяльністю	За рівнем самостійності	За рівнем комунікації та взаємодії	За частотою вияву вмінь
Початковий	1	Учень (учениця) розпізнає лише окремі найпростіші об'єкти, матеріали чи інструменти за допомогою вчителя. Відтворює поодинокі елементарні дії за безпосереднім зразком і під постійним контролем.	Організація діяльності: Не вміє самостійно організувати робоче місце, часто ігнорує або порушує базові правила безпеки праці без нагляду вчителя.	Не може розпочати роботу без прямого побукання та постійного супроводу вчителя. Потребує покрокового виконання кожної операції безпосередньо «з рук» вчителя або під його безперервним особистим контролем. Повністю відсутня самостійність у виборі матеріалів, інструментів чи способів дій.	Вкрай неохоче вступає в комунікацію під час виконання навчальних чи проєктних завдань; ігнорує або відмовляється від взаємодії з іншими учасниками освітнього процесу. Не бере участі у спільній діяльності (у групі чи парі), відсторонюється від виконання спільних технологічних завдань.	Учень (учениця) демонструє необхідні технологічні дії лише випадково або під час прямої безпосередньої демонстрації «рука в руці» з боку вчителя. Навички не закріплені; повторити дію в аналогічних умовах без стороннього втручання не вдається.
	2	Учень (учениця) фрагментарно відтворює засвоєні знання, згадує назви основних матеріалів та інструментів. Виконує	Організовує робоче місце лише за частковою допомогою або підказкою вчителя; частково	Розпочинає виконання завдання після детального інструктажу, але швидко зупиняється при найменших	Вступає в комунікацію лише після прямого звернення чи спонукання з боку вчителя; відповіді	Правильне виконання практичних операцій чи дотримання технологічних вимог спостерігається лише час від часу - після додаткового нагадування, підказки чи

		прості практичні операції за інструкцією або зразком, але потребує систематичної підказки чи коригування дій.	дотримується правил безпеки праці, але потребує постійних нагадувань. Виконує прості практичні завдання за зразком, але робить численні помилки в технологічних операціях; готовий виріб чи практичний результат має суттєві дефекти.	труднощах. Виконує окремі прості дії самостійно, проте для завершення навіть елементарного етапу потребує періодичної допомоги, підказок або коригування з боку вчителя.	односкладові. Приєднується до роботи в групі, але виконує лише пасивну роль; не виявляє ініціативи, часто виникають труднощі у узгодженні дій із партнерами. Може короткими фразами сказати, що саме робив, але потребує навідних запитань і підказки вчителя для демонстрації результату.	демонстрації зразка. У звичних умовах за чіткою вказівкою учень може продемонструвати дію, проте при зміні найпростіших умов навичка втрачається.
3	Учень (учениця) відтворює значний обсяг навчального матеріалу на рівні запам'ятовування, розрізняє базові поняття та технологічні операції. Виконує практичні завдання за готовим алгоритмом (інструкційною картою), проте самостійно пояснити послідовність дій чи зробити логічні висновки ще не може.	Готує робоче місце за готовою інструкцією чи алгоритмом; загалом дотримується правил безпеки праці, проте діє несистемно або повільно. Виконує базові технологічні операції за інструкційною картою або показом вчителя;	Самостійно розпочинає роботу за наявності детальної інструкції або наочного зразка. Виконує типові, добре знайомі практичні операції за готовим алгоритмом (інструкційною картою), але звертається за допомогою під час виникнення найменших нестандартних	Відповідає простим реченням після спонукання; намагається підтримати короткий обмін репліками.	Учень (учениця) регулярно демонструє базові технологічні навички у стандартних, добре знайомих ситуаціях, проте при виконанні складніших чи нових завдань часто припускається помилок і потребує орієнтирів. Упевнено відтворює вміння тільки за наявності інструкційної картки або постійного контролю за алгоритмом виконання.	

			виріб має незначні відхилення від зразка або естетичні недоліки, які не впливають суттєво на його функціональність.	ситуацій. Обирає необхідні інструменти чи матеріали з-поміж запропонованих вчителем, проте ще не здатний самостійно спланувати чи змінити хід виконання роботи.		
Середній	4	Знає та відтворює значну частину навчального матеріалу, розпізнає основні інструменти, матеріали та базові технологічні процеси. Застосовує знання за готовим зразком чи підказкою; розуміє загальну послідовність виконання роботи, але при зміні умов вагається.	Самостійно готує робоче місце до роботи за зразком, дотримується основних правил безпеки праці, але іноді потребує нагадування щодо порядку на столі під час роботи. Виконує базові технологічні операції за готовим алгоритмом; у виготовленому виробі є незначні відхилення від розмірів чи естетичні огріхи, які суттєво не впливають на його функціональність.	Самостійно розпочинає виконання практичного завдання за готовим зразком або після вказівки вчителя. Виконує типові навчальні операції без сторонньої допомоги, але під час виникнення ускладнень або незначних відхилень від алгоритму потребує порад чи підказок.	Відповідає на запитання щодо перебігу роботи, може прокоментувати власні дії, проте власну думку чи ідеї висловлює короткими фразами і лише за спонукання. Бере участь у спільній діяльності в парі чи групі, сумлінно виконує доручену йому частину роботи, але майже не бере участі в обговоренні спільних рішень.	Учень (учениця) самостійно відтворює базові технологічні операції у звичних умовах, проте при виникненні найменших ускладнень навичка збивається і потребує нагадування чи підказки вчителя. Базові дії (правильна хватка інструменту, підготовка матеріалу) виконуються вірно в більшості випадків, але кінцевий результат ще не є стабільно якісним.
	5	Самостійно застосовує	Виконує практичні	Самостійно виконує	Вступає в діалог	Уміння та навички виявляються

		знання у типових навчальних ситуаціях, правильно читає прості графічні зображення (ескізи, схеми) та інструкційні картки. Пояснює призначення окремих технологічних операцій та інструментів, може проаналізувати власні дії за допомогою наведених запитань вчителя.	завдання за технологічною карткою чи ескізом з дотриманням основних вимог до якості; виріб загалом відповідає зразку, деталі оброблені задовільно. Частково контролює якість виконання операцій у процесі роботи, помічає та самостійно виправляє типові помилки на проміжних етапах.	весь обсяг практичної роботи у стандартних умовах; до допомоги вчителя звертається лише на найбільш складних або відповідальних етапах. Здатний самостійно підбирати необхідні інструменти й матеріали з кількох запропонованих варіантів, орієнтуючись на завдання.	щодо навчального завдання, ставить уточнювальні запитання вчителю або однокласникам для кращого розуміння процесу. Співпрацює в групі, дотримується розподілу ролей, узгоджує свої дії з іншими учасниками та надає базову практичну допомогу партнерам за потреби.	достатньо регулярно, але залежать від рівня складності завдання. Учень (учениця) упевнено та постійно застосовує засвоєні прийоми праці під час виконання типових практичних завдань за готовим зразком чи карткою, але час від часу робить помилки в нових або комбінованих операціях.
6	Повно та графічно/вербально правильно відтворює навчальний матеріал, розуміє зв'язки між властивостями матеріалів і способами їх обробки. Упевнено застосовує знання на практиці у стандартних умовах, самостійно розбирається в послідовності дій за технологічною картою.	Упевнено та точно виконує всі необхідні технологічні операції; готовий виріб акуратний, відповідає графічному зображенню (кресленню, ескізу) з мінімальними відхиленнями. Систематично здійснює самоконтроль за	Виявляє повну самостійність від підготовки робочого місця до завершального етапу обробки чи збирання виробу, працює за графічною документацією (технологічними картками, кресленнями, схемами) без постійного зовнішнього	Конструктивно взаємодіє в команді, виявляє ініціативу при обговоренні ідей, поважає думку інших і здатний компромісно узгоджувати спільні дії. Упевнено та послідовно презентує власний або груповий виріб, обґрунтовує його призначення,	Учень (учениця) стабільно та без нагадувань дотримується технологічної послідовності дій, правил безпеки праці та норм організації робочого місця під час виконання знайомих завдань.	

		Здатний порівнювати різні об'єкти чи технологічні операції,	допомогою вимірювальних інструментів або шаблонів, здатний проаналізувати причини виникнення недоліків у роботі та усунути їх.	контролю; самостійно знаходить і виправляє власні недоліки.	відповідає на прості запитання аудиторії щодо перебігу роботи.	
Достатній	7	Застосовує знання та навички в стандартних ситуаціях, розуміє зв'язок між властивостями матеріалів, їхньою обробкою та конструкцією виробу. Здатний виявляти й самостійно виправляти помилки, пояснювати причинно-наслідкові зв'язки в технологічному процесі за незначних підказок учителя.	Самостійно та раціонально впорядковує робоче місце до і після роботи, безперервно дотримується правил безпеки праці та вимог промислової санітарії. Виконує практичні операції за графічною документацією (кресленнями, ескізами) з дотриманням технологічних вимог; виріб виготовлено якісно, з незначними відхиленнями, які не псують його вигляд і функціональність.	Виконує більшість технологічних операцій без сторонньої допомоги, вміє самостійно працювати з технологічною документацією та джерелами інформації. За потреби звертається до вчителя лише за консультацією у складних чи нестандартних ситуаціях; здатний самостійно усувати незначні відхилення від процесу.	Володіє спеціальною термінологією, зрозуміло та послідовно пояснює власний технологічний задум і перебіг роботи, ставить доречні уточнювальні запитання. Активно долучається до спільного обговорення завдань у групі, пропонує власні ідеї, надає допомогу іншим та приймає обґрунтовані зауваження щодо своєї частини роботи	Учень (учениця) системно та без зовнішніх нагадувань застосовує засвоєні трудові прийоми, дотримується правил безпеки праці та технологічної послідовності. Незначні збої у виконанні операцій трапляються рідко — переважно під час роботи з новими матеріалами або при виконанні ускладнених елементів виробу.

8	Оперує спеціальною термінологією, самостійно аналізує технологічні завдання, легко зіставляє й порівнює різні методи обробки чи моделювання. Впевнено застосовує знання у змінених чи частково нових умовах, робить свідомий та обґрунтований вибір інструментів, обладнання й матеріалів під конкретне завдання.	Впевнено та точно здійснює складні технологічні операції; готовий виріб повністю відповідає технічним вимогам, кресленням або ескізам, має високий рівень естетичного оформлення. Проводить точний проміжний та кінцевий самоконтроль, аналізує причинно-наслідкові зв'язки у разі виникнення технологічних відхилень і вчасно корегує свій процес роботи.	Упевнено та автономно здійснює практичні дії, раціонально обирає технологічні прийоми, послідовність обробки й необхідні інструменти. Самостійно виявляє виникаючі ускладнення, знаходить і реалізує оптимальні шляхи їх вирішення без підказок із боку.	Переконує співрозмовників у доцільності обраних технологічних рішень, аргументовано захищає власну позицію, не вступаючи в конфлікт. Виступає ініціатором ефективної співпраці, здатний брати на себе відповідальність за окремий напрям у груповому проєкті, активно сприяє створенню доброзичливої та робочої атмосфери.	Демонструє стабільно високу точність дій як у стандартних, так і в частково змінених умовах (наприклад, при використанні інших інструментів чи зміні масштабу виробу). Самостійно виявляє поодинокі відхилення від процесу та вчасно їх корегує, не допускаючи браку в роботі.
9	Вільно, та системно володіє всім обсягом навчального матеріалу. Глибоко розуміє фізико-механічні властивості матеріалів і принципи роботи інструментів/обладнання. Самостійно й точно виконує розрахунки, читає й розробляє	Демонструє високу культуру праці, бездоганно дотримується безпечних прийомів роботи та вимог до організації робочого місця на всіх етапах діяльності. Виконує всі технологічні	Працює абсолютно самостійно та творчо, впевнено орієнтується в графічній документації, ефективно розподіляє власний час та ресурси. Свідомо й аргументовано приймає	Організовує взаємодію в парі чи групі, виявляє лідерські якості, вміє розподіляти завдання між учасниками відповідно до їхніх можливостей та компромісно вирішувати спірні питання. Структуровано	Навички володіння інструментами, обробки матеріалів та організації праці є повністю сформованими й успішно застосовуються в різних (зокрема нестандартних і проєктних) ситуаціях. Практичні дії характеризуються високою якістю виконання, раціональністю та впевненістю на всіх етапах технологічного

		графічну документацію, застосовує теоретичні знання для розв'язання ускладнених практичних задач.	операції на високому рівні точності та майстерності; готовий виріб відрізняється високою якістю обробки, довершеністю та естетичним виглядом.	технологічні рішення, здатний коригувати власну діяльність залежно від умов роботи та здійснювати самостійний критеріальний аналіз результату.	презентує результати діяльності, обґрунтовує практичну цінність, естетичність та екологічність виробу, вільно веде дискусію та аналізує відгуки слухачів.	процесу.
Високий	10	Володіє системними та глибокими знаннями з технологій, вільно орієнтується у складних технічних поняттях, властивостях сучасних матеріалів та принципах роботи обладнання. Самостійно розробляє та читає складну графічну й технологічну документацію (креслення, деталювання, схемотехніку). Обґрунтовано обирає найбільш оптимальні варіанти виготовлення виробу. Виявляє критичне та аналітичне мислення: легко знаходить помилки або слабкі місця у складному	Ергономічно та взірцево організовує робочий простір, чітко розраховує час і ресурси, бездоганно й свідомо дотримується правил безпеки праці та виробничої санітарії. Виконує складні технологічні операції з високою точністю й естетикою; готовий виріб повністю відповідає технічним вимогам, кресленням та має довершений зовнішній вигляд.	Самостійно обирає та обґрунтовує тему проекту або практичного завдання, формулює його мету й розробляє детальний план виконання робіт без участі вчителя. Автономно здійснює увесь технологічний процес від підбору матеріалів та інструментів до фінального оброблення й збирання виробу.	Вільно та аргументовано дискутує з технологічних питань, ефективно використовує спеціальну та технічну термінологію, чітко доносить власні ідеї до аудиторії. Ініціює та організовує спільну діяльність у групі, бере на себе відповідальність за кінцевий результат, конструктивно сприймає критику та допомагає іншим досягати поставленої мети.	Практичні вміння виявляються систематично, впевнено та стабільно під час виконання завдань будь-якого рівня складності. Учень (учениця) безперервно демонструє точність і високу якість виконання технологічних операцій як у типових, так і в нестандартних чи змінених умовах (наприклад, при роботі з новими/комбінованими матеріалами).

		технологічному процесі та розробляє чіткий алгоритм їх виправлення.				
11	Поєднує глибокі теоретичні знання з міжпредметними зв'язками для розв'язання складних технологічних чи проєктних завдань. Здатний самостійно конструювати, моделювати та видозмінювати вироби, розробляючи власні креслення та технологічні карти з урахуванням екологічності, економічності й естетики. Виявляє елементи дослідницького та варіативного мислення: вміє генерувати декілька альтернативних рішень однієї проблеми та обґрунтовувати вибір найкращого шляху.	Демонструє раціоналізаторський підхід до організації праці: оптимізує розміщення інструментів, економно й екологічно використовує матеріали. Проявляє високу практичну майстерність та винахідливість; самостійно вносить виправдані корективи в технологічний процес чи конструкцію виробу для покращення його якості або зовнішнього вигляду.	Повністю незалежно здійснює пошук, моделювання, розрахунки й практичну реалізацію складного виробу; за потреби самостійно опановує нові техніки чи прийоми обробки матеріалів. Гнучко коригує хід виконання завдання залежно від нових умов чи обмежень, самостійно оцінює ризики та обирає найбільш раціональні шляхи їх подолання.	Демонструє вишукану культуру мовлення та публічного виступу; володіє прийомами переконання та ділової комунікації під час обговорення технічних і дизайнерських рішень. Виступає неформальним лідером або модератором у команді: раціонально розподіляє обов'язки між учасниками, мотивує їх, компромісно та ефективно розв'язує будь-які суперечки й конфлікти. Створює та проводить яскраву, високоструктуровану мультимедійну або інтерактивну презентацію проєкт	Проявляє високу графічну й технологічну грамотність у розв'язанні складних проєктно-конструкторських задач; стабільно показує відмінні результати при виконанні трудових дій. Практичні навички є абсолютними й не залежать від зовнішніх чинників чи зміни робочого середовища; учень виявляє здатність до переносу досвіду на нові об'єкти праці.	
12	Вільно й системно володіє навчальним	Демонструє еталонну культуру	Проявляє повну суб'єктність та	ільно володіє комунікативними	Практичні та інтелектуальні вміння виявляються постійно, на	

		матеріалом у повному обсязі, виходячи за межі шкільної програми; володіє науковими й понятійними основами сучасного виробництва й дизайну. Самостійно здійснює повний проєктно-дослідницький цикл — від виявлення актуальної проблеми/потреби ринку до конструювання, розрахунку собівартості й створення інноваційного чи авторського виробу. Демонструє високий рівень творчого (раціоналізаторського) мислення: оптимізує технологічні процеси, вносить конструктивні вдосконалення в існуючі моделі, виявляє високу інтелектуальну автономність.	праці, випереджальне планування та повну автономію в організації робочого середовища й безпеки на всіх етапах проєктного циклу. Створює авторські або суттєво вдосконалені вироби високого рівня складності з філігранною якістю обробки матеріалів та довершеним дизайном. Проводить повний критеріальний та аналітичний самоаналіз діяльності, обґрунтовує новизну й практичну цінність виготовленого виробу, визначає перспективи його подальшого вдосконалення чи застосування.	новаторство — самостійно генерує та реалізує складні авторські ідеї чи проєкти раціоналізаторського характеру. Працює повністю автономно на всіх етапах проєктного циклу, виявляє здатність до наставництва (консультує однокласників та допомагає їм організувати роботу). Свідомо й аргументовано ухвалює стратегічні рішення щодо технологічного процесу, здійснює об'єктивний критеріальний самоаналіз та визначає перспективи подальшого розвитку власної діяльності.	стратегіями, здатен виступати експертом під час обговорення технологічних рішень, чітко та лаконічно формулює складні інженерно-технологічні й концептуальні ідеї. Виявляє високий рівень емоційного інтелекту та наставництва: організовує командну роботу Проводить професійний, креативний та переконливий захист авторського виробу чи дослідження; вільно веде фахову дискусію, критично й об'єктивно оцінює зауваження, визначає напрями подальшої популяризації чи реалізації проєкту.	найвищому (раціоналізаторському/творчому) рівні. Учень (учениця) системно застосовує дослідницький підхід, оптимальні й оригінальні способи обробки матеріалів, виявляючи виняткову точність, естетику та високу культуру праці. Демонструє сформовані стійкі навички самостійного конструювання та оптимізації процесів, спроможність наставляти інших та транслювати власні ефективні прийоми діяльності.
--	--	--	--	---	--	---